

Міністерство освіти і науки України
Івано–Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління
Кафедра публічного управління та адміністрування

Бойко Оксана Іванівна

УДК 351+352: 36

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ЗАХИСНИКІВ
УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ РОДИН (НА ПРИКЛАДІ
ІВАНО–ФРАНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ)

Публічне управління та адміністрування

281 – «Публічне управління та адміністрування»

(підпис, ініціали та прізвище здобувача освітнього ступеня)

Науковий керівник

Баран Марія Петрівна, к.держ.упр., доцент

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Лопушинський І.П., д.держ.упр., професор

Рецензент

Малімон В. І., к.держ.упр., доцент

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Івано–Франківськ – 2024

АНОТАЦІЯ

Бойко О.І. Особливості соціальної адаптації Захисників України та членів їхніх родин (на прикладі Івано–Франківської міської територіальної громади). Рукопис.

Кваліфікаційна (магістерська) робота за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. Івано-Франківськ, 2024.

У роботі виокремлено результати проведених в Україні соціологічних досліджень соціальної адаптації Захисників/Захисниць та членів їхніх родин, проаналізовано нормативно-правове забезпечення соціальної адаптації.

У дослідженні буде проаналізовано роботу інститутів соціальної адаптації Захисників, стан реалізації державних програм щодо підтримки ветеранів на місцевому рівні, досвід впровадження та реалізації соціальних ініціатив для Захисників та членів їх сімей на рівні громади.

У роботі використовуються емпіричні методи дослідження, отримання інформації методом анкетування, аналіз. Результати дослідження сприяють глибокому розумінню особливостей соціальної адаптації Захисників. Також, у роботі наведено бачення напрямів покращення соціальної адаптації Захисників.

Отримані результати можуть сприяти перейняттю досвіду ефективної соціальної адаптації та впровадженню напрацювань іншими громадами, сприяючи зменшенню рівня соціальної напруги та підвищенню рівня задоволеності життям Захисників, формуванню ветеранської політики в цілому.

Ключові слова: Захисники/Захисниці, члени сімей загиблих, члени сімей зниклих безвісти, учасники бойових дій, соціальна адаптація, соціальні ініціативи.

ANNOTATION

Boiko O.I. Peculiarities of social adaptation of Defenders of Ukraine and members of their families (on the example of the Ivano–Frankivsk city territorial community). Manuscript.

Qualification (master's) thesis on specialty 281 «Public management and administration». Ivano–Frankivsk National Technical University of Oil and Gas. Ivano–Frankivsk, 2024.

The publication highlights important sociological studies of the social adaptation of Defenders and their family members conducted in Ukraine, and analyzes the regulatory and legal support for social adaptation.

The study will analyze the work of the institutions of social adaptation of Defenders at the local level, the state of implementation of state programs to support veterans, the experience of introducing and implementing social initiatives for Defenders and their family members at the community level.

The work uses empirical methods of research, obtaining information by questionnaires, analysis. The results of the study contribute to a deep understanding of the peculiarities of social adaptation of Defenders. Also, the work provides visions on ways to improve the social adaptation of Defenders.

The results obtained can contribute to the adoption of the experience of effective social adaptation and the implementation of developments by other communities, helping to reduce the level of social tension and increase the level of satisfaction with the lives of Defenders, the formation of veteran policy in general.

Keywords: Defenders, family members of the fallen, family members of the missing, combatants, social adaptation, social initiatives.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1.....	9
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ РОДИН	9
1.1 Соціологічні дослідження особливостей соціальної адаптації Захисників/Захисниць України.....	9
1.2. Нормативно-правовий аспект соціальної адаптації Захисників/Захисниць України.....	133
РОЗДІЛ 2.....	22
АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ЗАХИСНИКІВ/ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ	22
2.1 Інституції соціальної адаптації Захисників/Захисниць України та членів їх сімей в Івано-Франківській міській територіальній громаді	22
2.2 Стан реалізації державних програм в Івано-Франківській МТГ	34
2.3 Ініціативи Івано-Франківської МТГ на шляху соціальної адаптації Захисників/Захисниць України.....	39
РОЗДІЛ 3.....	56
НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ РОДИН У ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ	56
ВИСНОВКИ	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68
ДОДАТКИ.....	77

ВСТУП

Актуальність теми. Соціальна адаптація є життєво важливою. Це процес, який вимагає часу, терпіння і підтримки. Адаптація допомагає нам стати більш гнучкими і упевненими в собі, покращуючи якість нашого життя.

Соціальна адаптація («adaptatio» у перекладі з латів. «пристосування») – це безперервний процес, під час якого індивід чи група людей інтегрується у суспільство, пристосовується до нового соціального середовища, його вимогам та умова¹.

Процес соціальної адаптації в багатьох випадках видається складним для цивільних осіб в мирній країні, які зазнали життєвих труднощів. Складно ж тоді навіть уявити психологічний стан Захисника, якому довелося заради захисту своєї батьківщини, сім'ї, близьких, домівки бачити смерть побратимів, впритул стикнутися з ворогом, позбавити життя іншу людину, часто зазнати травм самому та повернутися в тил, де суспільство живе своїм життям, далеким від подій на фронті.

Зараз у засобах масової інформації, на ветеранських форумах, брифінгах та конференціях на тему ветеранської політики, військовослужбовців, ми чуємо про інтеграцію ветеранів у суспільство. Поодинокі звучать думки, що оскільки ветеранів стає дедалі більше, а також враховуючи їхній внесок у життя нашої країни, навпаки потрібно суспільство адаптувати до ветеранів. Виникає питання котрий із шляхів є правильним, більш ефективним, в якому напрямку нам рухатися?

З першого тижня повномасштабного вторгнення почали повертатися з передової Захисники, які, на жаль, отримали легкі поранення і потрібен був час на хоча б короткострокову реабілітацію, хлопці з важкими пораненнями,

---

¹ Соціальна адаптація: поняття, приклади, види, цілі, етапи. URL: <https://d1m.com.ua/socialna-adaptaciya-ponyattya-prikladi-vidi-cili-etapi/>

що претендували на статус особи з інвалідністю. В громаду почали надходити звістки про загибель Героїв. Першою установою, куди звернулися люди зі словами: «В мене загинув син/чоловік/батько. Що мені робити?», «Я отримав поранення», «В мене зник чоловік. Чи його хтось шукає?», «Мене списали. Як мені далі бути?», «Я учасник бойових дій. Сам я з Маріуполя і в мене не залишилось нічого. Через пару днів повертаюсь на службу куди йти?», «Мого сина військовослужбовця виписують з лікарні. Він був поранений. Ми внутрішньо переміщені особи. Я не маю куди його забрати. Ми не маємо грошей, щоб орендувати житло. Що нам робити?» був департамент соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради.

Чи були готовими до цього працівники, керівництво установи та представники влади в громаді? Як пройшли шлях повномасштабного вторгнення? Якого досвіду набули?

Обрана тема дослідження є важливою в сучасному світі, адже за даними Міністерства у справах ветеранів, наведеними у листі Департаменту цифрового розвитку та трансформації Міністерства у справах ветеранів України, отриманому Івано–Франківською обласною державною адміністрацією 25.10.2024 року за №12104/0/1–24/01–037, станом на 01.10.2024 до Єдиного державного реєстру ветеранів війни внесена інформація про 25988 учасників бойових дій, 7337 учасників війни, 3157 осіб з інвалідністю внаслідок війни, які проживають/зареєстровані в Івано–Франківській області².

За даними департаменту соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради станом на 01.10.2024 року на обліку в івано–Франківській територіальній громаді перебуває:

- 1179 поранених Захисників/Захисниць України;
- 32 поранених учасника АТО/ООС;

---

² Лист Департаменту цифрового розвитку та трансформації Міністерства у справах ветеранів України від 25.10.2024 року №12104/0/1–24/01–037

- 785 осіб з інвалідністю внаслідок війни;
- 4473 учасників бойових дій;
- 484 загиблих Захисників/Захисниць України;
- 15 померлих військовослужбовців України;
- 62 загиблих/померлих учасників АТО/ООС;
- 116 зниклих безвісти Захисників;
- 1 зниклий безвісти учасник АТО/ООС.

Зважаючи на дану статистику, враховуючи щоденне збільшення кількості ветеранів, суспільству, державі, громаді важливо ретельно планувати і виконувати програми адаптації та соціалізації Захисників та їхніх членів сімей, а також сімей загиблих, зниклих безвісти воїнів.

Обрана тема є важливою для органів місцевого самоврядування, місцевих структурних підрозділів з питань ветеранської політики, ветеранських просторів, громадських організацій, оскільки вона може визначити перспективи та рекомендації для розвитку ветеранської політики в громадах та державі в цілому.

Метою дослідження є вивчення та аналіз роботи інститутів соціальної адаптації, процесу впровадження та реалізації соціальних ініціатив підтримки Захисників, стану реалізації державних програм на місцевому рівні, аналіз проведеного анкетування, а також визначення напрямів покращення соціальної адаптації Захисників.

Мета роботи конкретизована у таких **завданнях**:

- виокремити проведені в Україні важливі соціологічні дослідження соціальної адаптації Захисників/Захисниць та членів їхніх родин;
- проаналізувати нормативно–правову базу, що регламентує забезпечення соціальної адаптації Захисників;
- вивчити роботу інституцій соціальної адаптації Захисників, проаналізувати анкетні дані членів сімей загиблих, зниклих безвісти Захисників;
- ознайомитися зі станом реалізації державних програм в громаді;

- вивчити соціальні ініціативи, запроваджені в Івано–Франківській територіальній громаді;
- сформуванати напрями покращення соціальної адаптації Захисників.

Об'єктом дослідження є процес соціальної адаптації Захисників та членів їх сімей, а **предметом** – соціальні ініціативи та інститути соціальної адаптації в Івано–Франківській територіальній громаді.

Методологічною основою роботи стали теоретичні, емпіричні методи. Специфіка досліджуваної теми зумовила застосування низки загальнонаукових та спеціальних методів для з'ясування особливостей соціальної адаптації Захисників та членів їх сімей: системний підхід; теоретичний аналіз; спостереження; анкетування; порівняння; конкретизація; синтез; узагальнення.

Наукова новизна. Дослідження спрямоване на аналіз особливостей соціальної адаптації захисників України та членів їхніх родин у Івано–Франківській міській територіальній громаді та формування напрямів покращення соціальної адаптації.

Практичне значення роботи полягає в тому, що її матеріали можна використати:

- у практичній діяльності органів місцевого самоврядування, ветеранських просторів;
- для внесення коректив та змін у законодавчі та нормативні акти;
- для покращення надання адміністративних та соціальних послуг;
- для формування ветеранської політики.

Структура роботи. Робота складається з вступу; трьох розділів (п'яти підрозділів); висновків; списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи складає 85 сторінок. Список використаних джерел містить 80 найменувань.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО–ПРАВОВІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ РОДИН

1.1 Соціологічні дослідження особливостей соціальної адаптації Захисників/Захисниць України

В Україні проведена незначна кількість соціологічних досліджень особливостей соціальної адаптації Захисників, військовослужбовців, ветеранів.

Виділити можна такі дослідження як «Вплив мілітарної ідентичності ветеранів АТО/ООС на їхню соціальну адаптацію»³, «Соціальна реінтеграція ветеранів в Україні з акцентом на інклюзивність ветеранів як вразливої категорії населення і роль, яку ветеранські організації можуть відігравати у забезпеченні інклюзивності»⁴, «Шлях ветеранів та ветеранок»⁵.

Специфіку основних контекстів соціальної адаптації ветеранів після повернення з лав армії проаналізовано в монографії Артеменко Анни та Батаєвої Катерини «Мілітарна ідентичність та соціальна адаптація ветеранів АТО/ООС». Монографія видана у 2022 році.

У монографії систематизовано показники соціальної адаптації ветеранів АТО/ООС за трьох рівнів – високому, середньому та низькому; представлено результати соціологічного дослідження «Вплив мілітарної ідентичності ветеранів АТО/ООС на їхню соціальну адаптацію»; розглянуто характеристики основних контекстів соціальної адаптації ветеранів

---

³ Артеменко, А., Батаєва, К. Мілітарна ідентичність та соціальна адаптація ветеранів АТО/ООС: монографія. URL: https://www.researchgate.net/publication/357092040_MILITARNA_IDENTICNIST_TA_SOCIALNA_ADAPTACIA_VETERANIV_ATO_OOS

⁴ Реінтеграція ветеранів в Україні. національне опитування. URL: <https://ukraine.iom.int/uk/resources/reintehratsiya-veteraniv-v-ukrayini-natsionalne-opytuvannya>.

⁵ Шлях ветеранів і ветеранок — шлях воїнів. URL: https://veteranhub.com.ua/projects/shliakh-veteraniv-i-veteranok-shliakh-voiviv/?gad_source=1.

АТО/ООС до цивільного середовища. Для вимірювання рівнів соціальної адаптації ветеранів АТО/ООС застосовані об'єктивні та суб'єктивні показники. До об'єктивних показників соціальної адаптованості ветеранів віднесено: наявність житла; наявність роботи; рівень доходів; рівень освіти. До суб'єктивних показників соціальної адаптованості ветеранів віднесено: задоволеність життям; задоволеність професійною діяльністю; задоволеність житловими умовами та доходами; оцінка життєвої ситуації; почуття приналежності (емоційна прив'язаність) до місця проживання (у цивільному середовищі). Відповідно до цих ознак розрізнено високий, середній та низький рівні соціальної адаптації.

Проаналізовано, як різні типи мілітарної ідентичності впливають на процес соціальної адаптації ветеранів АТО/ООС. Були виявлені такі рівні соціальної адаптованості: а) серед ветеранів АТО/ООС зі стійким типом мілітарної ідентичності: 76 % слабо адаптувалися, 22 % – на середньому рівні, 2 % – на високому; б) серед ветеранів АТО/ООС із ситуативним типом мілітарної ідентичності: 11 % слабо адаптувалися, 59 % – на середньому рівні, 30 % – на високому; в) серед ветеранів АТО/ООС із несформованим типом мілітарної ідентичності: 7 % слабо адаптувалися, 21 % – на середньому рівні, 72 % – на високому. Зроблено висновок, що а) ветеран(к)и АТО/ООС зі стійким типом мілітарної ідентичності мають низький рівень соціальної адаптованості до цивільного життя; б) ветеран(к)и АТО/ООС зі ситуативним типом мілітарної ідентичності мають переважно середній рівень соціальної адаптованості до цивільного життя; в) ветеран(к)и АТО/ООС зі несформованим типом мілітарної ідентичності мають переважно високий рівень соціальної адаптованості до цивільного життя⁶.

Вагоме дослідження з питань соціальної реінтеграції провела Міжнародна організація з міграції та опублікувала у листопаді 2023 року підсумковий аналітичний звіт «Соціальна реінтеграція ветеранів в Україні з

---

⁶ Артеменко, А., Батаєва, К. Мілітарна ідентичність та соціальна адаптація ветеранів АТО/ООС: монографія. URL: https://www.researchgate.net/publication/357092040_MILITARNA_IDENTICNIST_TA_SOCIALNA_ADAPTACIA_VETERANIV_ATOOS

акцентом на інклюзивність ветеранів як вразливої категорії населення і роль, яку ветеранські організації можуть відігравати у забезпеченні інклюзивності».

У цьому звіті представлені результати, висновки та рекомендації, отримані в результаті проведених опитувань та інтерв'ю протягом серпня та вересня 2023 року. Основну увагу в ньому приділено різним аспектам соціальної реінтеграції ветеранів, з акцентом на інклюзивність особливо вразливих ветеранів та роль, яку ветеранські організації можуть відігравати у сприянні інклюзивності. Для цілей аналізу було проведено опитування 1000 ветеранів та членів їхніх сімей.

Результати опитування засвідчують, що ветерани в Україні, особливо ветерани з інвалідністю, потребують всебічної підтримки у сфері фізичного і психічного здоров'я, соціальної інтеграції та розширення економічних прав і можливостей. Це передбачає забезпечення доступу до якісної медичної допомоги, послуг психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Поряд з цим важливим переліком послуг, включаючи індивідуальні консультації, варто відзначити роль навчених представників громади, які не маючи формальної освіти у галузі психологічних консультацій, можуть вислухати ветеранів, виявляючи емпатію, та надавати базову підтримку у сфері психічного здоров'я⁷.

Унікальне дослідження досвіду українських ветеранів та ветеранок, які захищають власну країну і повертаються до цивільного життя, відбулось у рамках Програми реінтеграції ветеранів⁸.

Ветеран Хаб та IREX почали роботу над дослідженням ще у 2020 році. Ветеран Хаб провів серію глибинних інтерв'ю з військовими та ветеранами АТО/ООС і зібрав дані про особливості на різних етапах у цивільному житті.

---

⁷ Метт Кінселла, Волкан Арас, Мухаммед Хамза Каттан. Соціальна реінтеграція ветеранів в Україні з акцентом на інклюзивність ветеранів як вразливої категорії населення і роль, яку ветеранські організації можуть відігравати у забезпеченні інклюзивності: підсумковий аналітичний звіт Міжнародної організації з міграції (МОМ) ООН. 2024. 44 с. URL: https://ukraine.iom.int/sites/g/files/tmzbd11861/files/documents/2024-01/veterans-social_reintegration_ukr.pdf.

⁸ Програма реінтеграції ветеранів IREX. URL: <https://veteran-reintegration.in.ua/>

На основі цих інтерв'ю виведено траєкторію руху, а також важливі моменти, які відбуваються у житті ветеранів, потреби та виклики після повернення. Ці процеси та етапи у житті сформовано у мапу «Шлях ветеранів та ветеранок»⁹.

Під час роботи було проведено 60 інтерв'ю, з них 39 увійшли до дослідження. Респондентами стали 31 ветеран і 3 ветеранки у віці від 25 до 63 років, які проходили службу в умовах бойових дій в АТО/ООС з 2014 по 2021 рік, тобто до широкомасштабного вторгнення. Це ветерани з Києва, Дніпра та Вінниці, знайомі з Veteran Hub¹⁰.

У дослідженні шлях ветеранів та ветеранок нерозривно пов'язаний добробутом, який різниться на кожному етапі. Дослідники спираються на власну операціоналізацію добробуту, яка включає 6 компонентів: життєві навички та духовність (довгострокове планування, духовність, резильєнтність), здоров'я (психічне, фізичне), житло та фізичне середовище (житло, публічний простір, робоче середовище), матеріальні потреби (фінанси та статки, юридична безпека), стосунки та визнання (побратими, цивільні, сім'я та близькі), покликання (освіта, робота та інша значима діяльність). Усі компоненти добробуту обрані дослідниками після проведення попереднього аналізу літератури.

Отже, проведення соціологічних досліджень є важливою та потрібною роботою, що дає можливість зібрати дані про потреби ветеранів, військовослужбовців, членів їх сімей, з практичного боку описати сучасний стан суспільства, ветеранських спільнот, дослідити відносини в суспільстві. Аналіз зібраної інформації дозволяє приймати ефективні управлінські рішення.

---

⁹ Дослідження про досвід війни і повернення до цивільного життя «Шлях ветеранів та ветеранок». URL: <https://veteranhub.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/doslidzhennia-shliakh-veteraniv-ta-veteranok.pdf>.

¹⁰ Медведенко Леся. Шлях ветеранів і ветеранок (Veteran Hub, IREX, Програма Реінтеграції Ветеранів, 2023) // Армія inform від 28 вересня 2023. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/09/28/veteran-hub-prezentuvav-doslidzhennya-shlyah-veteraniv-i-veteranok/>

1.2. Нормативно–правовий аспект соціальної адаптації Захисників/Захисниць України

Згідно Порядку та умов забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 р. № 432 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 9 липня 2024 р. № 805), соціальна адаптація – це базова соціальна послуга відповідно до Закону України “Про соціальні послуги”¹¹, що включає в себе:

- допомогу в аналізі життєвої ситуації, визначення основних методів розв’язання проблем і перенаправлення (за потреби) до відповідних фахівців з метою їх розв’язання (за задекларованим/зареєстрованим місцем проживання (перебування));
- надання психологічної допомоги, проведення корекції психологічного стану та поведінки в повсякденному житті;
- сприяння отриманню психіатричної допомоги;
- допомогу в зміцненні/відновленні родинних і суспільних зв’язків, у тому числі шляхом сімейного консультування;
- створення умов для формування та розвитку соціальних і комунікаційних навичок;
- надання інформації з питань соціального захисту;
- проведення групових сімейних психологічних тренінгів з питань, що стосуються персональних та сімейних цінностей, підтримки власних ресурсів в поточних умовах та підтримки один одного¹².

¹¹ Про соціальні послуги. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

¹² Про затвердження Порядку та умов забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, гарантії їх соціального захисту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>

Ці Порядок та умови визначають механізм забезпечення структурними підрозділами, на які покладені функції з питань ветеранської політики, районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, визначених Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»¹³.

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» визначає правовий статус ветеранів війни, забезпечує створення належних умов для їх життєзабезпечення, сприяє формуванню в суспільстві шанобливого ставлення до них.

Згідно Закону ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав.

До ветеранів війни належать: учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни.

Закон спрямований на захист ветеранів війни шляхом:

- створення належних умов для підтримання здоров'я та активного довголіття;
- організації соціального та інших видів обслуговування, зміцнення матеріально-технічної бази створених для цієї мети закладів і служб та підготовки відповідних спеціалістів;
- виконання цільових програм соціального і правового захисту ветеранів війни;

---

¹³ Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>

– надання пільг, переваг та соціальних гарантій у процесі трудової діяльності відповідно до професійної підготовки і з урахуванням стану здоров'я.

Законом визначено, що державна політика у сфері соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України формується та реалізується на принципах соціальної справедливості під час встановлення обсягу пільг та гарантій, комплексності під час формування та реалізації заходів адаптації ветеранів війни до мирного життя, належного фінансового забезпечення передбачених законом пільг та гарантій зазначеній категорії громадян, відкритості та рівного доступу до інформації про державні пільги та гарантії, механізми їх реалізації, доступу до реалізації права на отримання всіх пільг та гарантій, прозорості та підзвітності діяльності органів державної влади, їх посадових осіб у сфері соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України.

Згідно Закону Єдиний державний реєстр ветеранів війни – єдина державна інформаційно–комунікаційна система, призначена для збирання, реєстрації, накопичення, зберігання, захисту та знеособлення інформації про ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України¹⁴.

За даними Міністерства у справах ветеранів України, наведеними у листі Департаменту цифрового розвитку та трансформації Міністерства у справах ветеранів України, отриманому Івано–Франківською обласною державною адміністрацією 25.10.2024 року за №12104/0/1–24/01–037, станом

---

¹⁴ Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>

на 01.10.2024 до Єдиного державного реєстру ветеранів війни внесена інформація про 25988 учасників бойових дій, 7337 учасників війни, 3157 осіб з інвалідністю внаслідок війни, які проживають/зареєстровані в Івано–Франківській області¹⁵.

11.04.2024 року Наказом Міністерства соціальної політики України № 175–Н, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 04 червня 2024 р. за № 828/42173, затверджено Державний стандарт соціальної послуги соціальної адаптації ветеранів війни та членів їхніх сімей та внесення зміни до Класифікатора соціальних послуг¹⁶.

У цьому Державному стандарті терміни вживаються в таких значеннях:

– надавач соціальної послуги соціальної адаптації ветеранів війни та членів їхніх сімей (далі – надавач соціальної послуги) – юридична особа або фізична особа–підприємець, установа, організація, заклад незалежно від форми власності, яку внесено до розділу «Надавачі соціальних послуг» Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг;

– соціальна послуга соціальної адаптації ветеранів війни та членів їхніх сімей (далі – соціальна послуга) – комплекс заходів, спрямованих на забезпечення соціальної профілактики та соціальної підтримки, збереження та відновлення соціальних і сімейних зв'язків ветеранів війни та членів їхніх сімей, запобігання потраплянню в складні життєві обставини сімей ветеранів війни, пристосування до змінених умов соціального середовища, спрямованих для усунення / пристосування обмежень життєдіяльності для підтримки соціальної незалежності, збереження та продовження їхньої соціальної активності, забезпечення можливостей для подальшого планування особистого життя та професійного розвитку, що складається із двох етапів, перший етап надається в рекреаційному закладі, другий етап – індивідуальна соціальна адаптація, яка надається за задекларованим /

---

¹⁵ Лист Департаменту цифрового розвитку та трансформації Міністерства у справах ветеранів України від 25.10.2024 року №12104/0/1–24/01–037

¹⁶ Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги соціальної адаптації ветеранів війни та членів їхніх сімей та внесення зміни до Класифікатора соціальних послуг. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0828–24#Text>

zareєстрованим місцем проживання (перебування) ветеранів війни та членів їхніх сімей (далі – індивідуальна соціальна адаптація) та здійснюються впродовж визначеного строку.

2 серпня 2024 року в.о. Міністра у справах ветеранів України Олександр Порхун повідомив: «Уряд ухвалив ключовий документ в системі переходу від військової служби до цивільного життя. І це є стартом для повноцінного впровадження в Україні фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. Інститут супроводу та підтримки ветеранів в країнах НАТО – є одним із пріоритетів. Україна впроваджуватиме цю практику, адже вона не тільки відповідає євроінтеграційним процесам, а й є дієвим інструментом відновлення та адаптації ветеранів і ветеранок. Невдовзі ми оголосимо початок прийому заяв від кандидатів на ці посади. Плануємо, що перші фахівці із супроводу стануть до роботи вже восени. Кожен такий фахівець застосовуватиме індивідуальний підхід. У середньому опрацюватиме до 35 кейсів»¹⁷.

Мова йде про Постанову Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2024 р. № 881 «Деякі питання забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб»¹⁸, якою затверджено Порядок забезпечення інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя.

Порядок визначає механізм забезпечення інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя, що функціонує з метою здійснення фахівцями із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб заходів з підтримки ветерана війни, особи, яка має особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалого учасника Революції Гідності, члена сім'ї такої категорії осіб, члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни, члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника і загиблої

---

¹⁷ Уряд ухвалив постанову, що дає старт запровадженню фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-ukhvalyv-postanovu-shcho-daie-start-zaprovadzhenniu-fakhivtsiv-iz-suprovodu-veteraniv-viiny-ta-demobilizovanykh-osib>

¹⁸ Деякі питання забезпечення інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/881-2024-%D0%BF/ed20240802#Text>

(померлої) Захисниці України та іншої демобілізованої особи під час їх реадaptaції та реінтеграції в територіальних громадах.

Визначає, що заходи з підтримки – професійні дії фахівця із супроводу, результатом яких є допомога особам під час реалізації ними передбачених законодавством прав та гарантій з урахуванням їх індивідуальних потреб.

Фахівець із супроводу є штатним працівником комунальної бюджетної установи/закладу.

На міському рівні нормативно–правовий аспект соціальної адаптації Захисників/Захисниць України визначається чинними рішеннями міської ради та виконавчого комітету.

У Івано–Франківській міській територіальній громаді ефективній соціальній адаптації Захисників/Захисниць сприяють затверджені програми, положення, порядки.

Міська програма соціального захисту членів сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України на 2023–2025 роки (затвердженої рішенням Івано–Франківської міської ради від 22.12.2022р №223–32). Метою програми є посмертне визнання та належна оцінка проявленого героїзму загиблих (померлих) на Сході України, соціальний захист членів сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України. Основними завданнями програми є: надання медичної, психологічної та соціальної підтримки членам сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисникам і Захисницям України; надання матеріальної допомоги та пільг на оплату за житлово–комунальні послуги членам сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, осіб, які входили до складу добровольчих формувань територіальної громади, осіб, які брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти

України, яким встановлено статус в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України або не встановлено статусу члена сім'ї, але є документи про загибель (смерть) Захисників і Захисниць України; соціальний супровід членів сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України¹⁹.

Положення про порядок звільнення учасників бойових дій АТО/ООС, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) під час участі в АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, учасників АТО/ООС та членів їх сімей – мешканців Івано–Франківської міської територіальної громади від сплати за житлово–комунальні послуги на 2023–2025 роки (затверджене рішенням Івано–Франківської міської ради від 22.12.2022р. № 221–32)²⁰;

Програма соціальної підтримки окремих категорій громадян в Івано–Франківській міській територіальній громаді на 2023–2025 роки (затверджена рішенням Івано–Франківської міської ради від 22.12.2022р. № 222–32)²¹;

Програма фінансування видатків на компенсаційні виплати за пільговий проїзд електро– та автотранспортом на маршрутах загального користування в Івано–Франківській міській територіальній громаді на 2021–2025 роки (затверджена рішенням Івано–Франківської міської ради від 24.12.2020 року №351–3)²²;

Порядок надання пільг на проїзд у залізничному транспорті приміського сполучення окремим категоріям громадян – мешканцям міста Івано–Франківської міської територіальної громади на 2021–2025 роки

---

¹⁹ Про Міську програму соціального захисту членів сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України на 2023–2025 роки. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/816838/>

²⁰ Про затвердження Положення про порядок звільнення учасників бойових дій АТО/ООС, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) під час участі в АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, учасників АТО/ООС та членів їх сімей – мешканців Івано–Франківської міської територіальної громади від сплати за житлово–комунальні послуги на 2023 – 2025 роки. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/816815/>

²¹ Про затвердження Програми соціальної підтримки окремих категорій громадян в Івано–Франківській міській територіальній громаді на 2023–2025 роки. URL: <http://www.namvk.if.ua/dt/816821/>

²² Про затвердження Програми фінансування видатків на компенсаційні виплати за пільговий проїзд електро– та автотранспортом на маршрутах загального користування в Івано–Франківській міській територіальній громаді на 2021–2025 роки. URL: <http://www.namvk.if.ua/dt/522593/>

(затверджений рішенням Івано–Франківської міської ради від 24.12.2020р. № 350–3)²³.

Програма заходів національного спротиву Івано–Франківської міської територіальної громади та підтримки добровольчих формувань територіальної громади на 2023 рік (затверджена рішенням Івано–Франківської міської ради від 22.12.2022р. № 246–32)²⁴;

Програма підтримки осіб, які беруть безпосередню участь у бойових діях (забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони України відсічі і стримування збройної агресії російської федерації проти України) (затверджена рішенням Івано–Франківської міської ради від 28.07.2023р. № 135–37)²⁵;

Програма заходів національного спротиву Івано–Франківської міської територіальної громади на 2024 рік (затверджена рішенням Івано–Франківської міської ради від 15.12.2023р. № 221–39)²⁶;

Програма фінансування мобілізаційно – оборонної роботи Івано–Франківської міської ради та підтримки Збройних Сил України, Національної гвардії України, правоохоронних органів, інших, утворених відповідно до законодавства збройних формувань на 2024–2028 роки (затверджена рішенням Івано–Франківської міської ради від 15.12.2023р. № 220–39)²⁷;

---

²³ Про затвердження Порядку надання пільг на проїзд у залізничному транспорті приміського сполучення окремим категоріям громадян – мешканцям міста Івано–Франківської міської територіальної громади на 2021–2025 роки. URL: <http://www.namvk.if.ua/dt/522572/>

²⁴ Про затвердження Програми заходів національного спротиву Івано–Франківської міської територіальної громади та підтримки добровольчих формувань територіальної громади на 2023 рік. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/814774/>

²⁵ Про затвердження Програми підтримки осіб, які беруть безпосередню участь у бойових діях (забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони України відсічі і стримування збройної агресії російської федерації проти України). URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/889876/>

²⁶ Про затвердження Програми заходів національного спротиву Івано–Франківської міської територіальної громади на 2024 рік. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/944208/>

²⁷ Про довгострокову Програму фінансування мобілізаційно – оборонної роботи Івано–Франківської міської ради та підтримки Збройних Сил України, Національної гвардії України, правоохоронних органів, інших, утворених відповідно до законодавства збройних формувань на 2024–2028 роки URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/944203/>

Програма підтримки осіб, які беруть безпосередню участь у бойових діях (затверджена рішенням Івано–Франківської міської ради від 15.12.2023р. № 219–39)²⁸.

Як бачимо, на державному рівні визначено поняття соціальної адаптації як базової соціальної послуги відповідно до Закону України “Про соціальні послуги”, основні складові, розроблено механізм її забезпечення. На рівні Івано–Франківської міської територіальної громади прийнято ряд програм, положень та порядків, що є доповненнями до гарантованого державою соціального захисту та виконання яких має на меті сприяння соціальній адаптації учасників АТО/ООС, Захисників і Захисниць України, які брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією російської федерації проти України, членів сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, мешканців громади, створення сприятливих умов для розвитку громадських організацій ветеранів. До нормативно–правових актів постійно вносяться зміни та розробляються нові, як реакція на потреби ветеранів та зміни в суспільстві.

---

²⁸Про затвердження Програми підтримки осіб, які беруть безпосередню участь у бойових діях. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/944420/>

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ЗАХИСНИКІВ/ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ В ІВАНО–ФРАНКІВСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

2.1 Інституції соціальної адаптації Захисників/Захисниць України та членів їх сімей в Івано–Франківській міській територіальній громаді

У відповідь на виклики повномасштабного вторгнення, відповідно до рішення Івано–Франківської міської ради (24 сесія) 8 демократичного скликання від 03.05.2022 року №78–24 «Про затвердження в новій редакції Положення про департамент соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради» у структурі департаменту утворено управління у справах УБД, сімей загиблих та внутрішньо переміщених осіб, до складу якого входить відділ обслуговування УБД та сімей загиблих²⁹.

Станом на 01.10.2024 року у департаменті соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради на обліку перебуває:

- 1179 поранених Захисників/Захисниць України;
- 32 поранених учасника АТО/ООС;
- 785 осіб з інвалідністю внаслідок війни;
- 4473 учасників бойових дій;
- 484 загиблих Захисників/Захисниць України;
- 15 померлих військовослужбовців України;
- 62 загиблих/померлих учасників АТО/ООС;
- 116 зниклих безвісти Захисників;

---

²⁹ Положення Про департамент соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради. URL: https://www.mvk.if.ua/uploads/files/polog_45.pdf

- 1 зниклий безвісти учасник АТО/ООС³⁰.

Працівниками департаменту здійснюється постійний прийом військовослужбовців, ветеранів війни та членів їх сімей та проводиться консультування за адресою: вул. Грушевського, 29 м. Івано–Франківськ та за віддаленим робочим місцем у приміщенні ЦНАПу, вул. Незалежності, 9.

У 2022 році створено групи у застосунку Viber «Родини загиблих Захисників», що на сьогоднішній день налічують 494 учасників та «Родини зниклих безвісти» з 122 учасників. В даних групах працівниками департаменту здійснюється інформування щодо проведення різноманітних заходів, можливостей у територіальній громаді, вирішення проблемних питань учасників, скерування, перенаправлення.

Департаментом організуються постійні зустрічі для ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти ветеранів війни, учасників АТО/ООС, Захисників/Захисниць з міським головою, керівниками структурних підрозділів виконавчого комітету Івано–Франківської міської ради для обговорення проблемних питань, пропозицій.

В 2023 році департамент співпрацював з представниками благодійної організації Clair Foundation³¹ з міста Варшава з метою підтримки та надання благодійної/гуманітарної допомоги для членів сімей Захисників та Захисниць України. З початку 2023 року представники благодійної організації Kasper Wiśniewski, Sławomir Duba, Hubert Krzciuk³² тричі зустрічалися із сім'ями поранених, багатодітних, загиблих Захисників України. Під час зустрічей благодійники роздали привезену допомогу членам сімей Захисників, а саме:

- 12.01.2023 року – 150 кг продуктів харчування, 50 кг засобів гігієни, 150 кг одягу та взуття, 50 кг дитячих іграшок;
- 11.02.2023 року – 400 кг продуктів харчування, 200 кг санітарно–гігієнічних виробів, 100 кг одягу;

---

³⁰ Напрацювання працівників департаменту соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради

³¹ Польські благодійники привезли допомогу родинами захисників з Франківської громади. URL: <https://mi100.info/2023/03/12/polski-blagodijnyky-pryvezly-dopomogu-rodynamy-zahysnykiv-z-frankivskoyi-gromady-foto/>

³² Clair Foundation. URL: <https://www.clairfoundation.org/about-us/>.

- 11.03.2023 року – 700 кг продуктів харчування, 200 кг одягу, взуття, 150 засобів гігієни.

В 2024 році організовано 4 зустрічі з міським головою для членів сімей загиблих. Під час зустрічей міський голова вручив нагороди рідним Захисників «За честь і звитягу», присвоєні Захисникам/Захисницям, що загинули у 2022–2023 роках, помертно³³. На зустрічах обговорювали проблемні питання та шукали шляхи їх вирішення.

29 жовтня 2024 року відбулася зустріч з родинами зниклих безвісти Захисників. Рідні зниклих безвісти захисників порушили питання безкоштовного проїзду в комунальному транспорті³⁴. Дане питання знаходиться на опрацюванні у департаменті соціальної політики та виконавчому комітеті Івано–Франківської міської ради.

Департаментом соціальної політики проведено дослідження щодо виявлення потреб та проблем члена сім'ї загиблого, зниклого безвісти Захисника/Захисниці шляхом проведеного анкетування під час особистого прийому членів сімей загиблих працівниками департаменту³⁵. Форма анкети розроблена працівниками департаменту (додаток А).

З початку повномасштабного вторгнення анкетування погодились пройти 254 члени сімей загиблих, зниклих безвісти Захисників.

Важливо було знати чи особи поінформовані про свої права гарантовані державою. Серед опитаних лише 3 осіб не знають про пільги, які надаються згідно чинного законодавства (державний/міський бюджети). 247 осіб поінформовані про свої права. 4 особи не відповіли на запитання.

На запитання чи є у Вас потреба у використанні пільг, а саме:

---

³³ Міський голова Івано-Франківська зустрівся з родинами загиблих захисників. URL: <https://www.golosinfo.com.ua/miskyj-golova-ivano-frankivska-zustrivsyia-z-rodynamy-zagyblyh-zahysnykiv/>

³⁴ У Івано-Франківську відбулася перша зустріч з родинами зниклих безвісти захисників. URL: <https://www.golosinfo.com.ua/u-ivano-frankivsku-vidbulasya-persha-zustrich-z-rodynamy-znyklyh-bezvisty-zahysnykiv/>

³⁵ Напрацювання працівників департаменту соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради

- звільнення від сплати за житлово–комунальні послуги (державний/міський бюджети) – 14 осіб не мають потреби, 7 не надали відповідь, 233 особи мають потребу;

- забезпечення стаціонарної медичної допомоги – 52 особи не мають потреби, 17 не надали відповідь, 185 осіб мають потребу;

- пільгове зубопротезування – 80 осіб не мають потреби, 21 не надали відповідь, 153 особи мають потребу;

- послуги з психологічної реабілітації – 108 осіб не мають потреби, 29 не надали відповідь, 117 осіб мають потребу;

- санаторно–курортне лікування – 52 особи не мають потреби, 21 не надали відповідь, 181 особа має потребу;

- забезпечення іншими засобами реабілітації – 87 осіб не мають потреби, 40 не надали відповідь, 121 особа має потребу;

- потреба в забезпеченні жилою площею (наявність у власності нерухомого майна) – 119 осіб не мають потреби, 24 не надали відповідь, 111 осіб мають потребу;

- отримання земельної ділянки (присадибна ділянка, будівництво індивідуальних гаражів, індивідуальне садівництво) – 67 осіб не мають потреби, 19 не надали відповідь, 168 осіб мають потребу;

- оздоровлення дітей до 18 років, батьки яких загинули/померли – 116 осіб не мають потреби, 19 не надали відповідь, 119 осіб мають потребу;

- забезпечення місцем в ДНЗ, ін. навчальних закладах (вказавши назву закладу) – 167 осіб не мають потреби, 33 не надали відповідь, 54 особи мають потребу;

Потребу в працевлаштуванні мають 30 осіб, не відповіли на запитання щодо працевлаштування 27 осіб, 197 осіб не має потреби в працевлаштуванні.

Інші потреби (вказати) вказали 2 осіб, а саме: фінансова допомога та чоловіча стороння допомога по господарству.

16 осіб з опитаних є внутрішньо переміщеними.

Результати проведеного анкетування враховувалися при розроблені ідей соціальних ініціатив з метою швидшої адаптації членів сімей Захисників.

Працівники департаменту соціальної політики Івано–Франківської міської ради готують разом з рідними Героїв інформацію для розміщення на кубах в центральній частині міста з метою вшанування пам'яті полеглих Захисників. Підготовлено інформацію про 400 загиблих Героїв, включаючи загиблих з 2014 року, та передано на макетування для подальшого розміщення на кубах³⁶.

У 2023 році ТРК «Вежа» про 23 Героїв відзнято відеосюжети під назвою «Незвичайні ГЕРОЇ». «Незвичайні ГЕРОЇ» – цикл документальних програм – спогадів про загиблих у російсько–українській війні івано–франківців. Про своїх найрідніших розповідають їхні дружини, діти, батьки і побратими. Це проект заради пам'яті тих, хто захищає нас з неба і заради спокою тих, хто плаче за Героями на землі³⁷. У 2024 році продовжено відеозйомки, оскільки ще 10 сімей виявили бажання створити відеосюжет в пам'ять про Героя.

Відповідно до рішення Івано–Франківської міської ради восьмого демократичного скликання «Про створення комунального закладу «Дім воїна» Івано–Франківської міської ради» від 15.06.2023 року №93–36³⁸ з метою надання соціальної підтримки особам з інвалідністю внаслідок війни, учасникам бойових дій, учасникам війни, учасникам антитерористичної операції, операції об'єднаних сил і особам, які брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, членам їхніх сімей та членам сімей загиблих/померлих таких осіб, добровольцям, постраждалим учасникам Революції Гідності та членам сімей

---

³⁶ Напрацювання працівників департаменту соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради

³⁷ Офіційний веб сайт телерадіокомпанія «Вежа». URL: <https://www.vezha.org/nezvyčajni-geroyi-mykola-dzydza-video/>

³⁸ Про створення комунального закладу «Дім воїна» Івано–Франківської міської ради. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/875397/>

героїв Небесної сотні, сприяння поверненню їх до активного повноцінного життя в суспільстві, підтримки їхнього психічного та фізичного здоров'я створено комунальний заклад «Дім воїна».

Для досягнення поставленої мети Комунальним закладом "Дім воїна" Івано–Франківської міської ради укладено меморандуми про співпрацю із суб'єктами надання соціальних, медичних, освітніх та інших послуг щодо роботи в напрямку активної соціальної адаптації Захисників/Захисниць України та членів їх сімей. Проведено більше 40 заходів. Зокрема, з реабілітації та оздоровлення, поїздки з метою соціальної адаптації, тренінги, семінари, майстер–класи, заняття (таблиця 1 додатку Б).

З січня 2024 року Комунальний заклад «Дім Воїна» Івано–Франківської міської ради надає соціальну послугу «Помічник сім'ї Захисника/Захисниці України» сім'ям, рідні яких беруть участь в захисті безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України або членам сімей загиблих (померлих) чи зниклих безвісті таких осіб, які зареєстровані на території Івано-Франківської міської територіальної громади, в тому числі внутрішньо переміщених осіб. Дана послуга надається безкоштовно. За отриманням послуги станом на 01.10.2024 року звернулось 150 осіб.

З початку 2024 року Комунальний заклад «Дім воїна» видає направлення на психологічну реабілітацію Захисникам/Захисницям Івано–Франківської міської територіальної громади. За отриманням направлення на психологічну реабілітацію звернулась 801 особа.

Всього за період з 01.01.2024 по 01.10.2024 року зареєстровано 1905 звернень. Надано 319 психологічних консультацій, 71 юридичну консультацію та консультивання з інших питань, в тому числі реєстрація на різні заходи та події – 1515 звернень.

Направлено 2 особи в ІТ академію на навчання, проведено ІТ курси з ментором для 20 осіб, з яких було праце влаштовано 2 особи. За сприяння

комунального закладу «Дім воїна» виготовлено слуховий апарат для військовослужбовця з вадами слуху³⁹.

Домовлено про відвідування СК «Альянс» та басейну в ІФНТУНГ для військовослужбовців та ветеранів на безоплатній основі.

3 вересня 2024 року комунальним закладом «Дім воїна» Івано–Франківської міської ради підготовлено проєкт рішення для розгляду на засіданні виконавчого комітету Івано–Франківської міської ради щодо введення до штатного розпису посади «Фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб II категорії» з кількістю штатних одиниць – 2 на виконання постанови КМУ від 2 серпня 2024 р. №881 «Деякі питання забезпечення інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя» та відповідно до потреби у відповідних посадах у Івано–Франківській міській територіальній громаді.

06.09.2024 року виконавчим комітетом Івано–Франківської міської ради прийнято рішення №1054 «Про внесення змін у штатний розпис Комунального закладу «Дім воїна» Івано–Франківської міської ради», згідно якого введено в штатний розпис комунального закладу 2 штатні одиниці посади «Фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб II категорії»⁴⁰.

У лютому 2024 року розпочав свою роботу Ветеранський Хаб⁴¹, розташований по вул. Курбаса 6, м. Івано–Франківськ – це місце для соціальних інтеграційних заходів та роботи з ветеранами і їх сім'ями. Платформа для об'єднання різних організацій та осіб задля інтеграції ветеранів та членів їх сімей у суспільство, а також надання їм цільової допомоги.

---

³⁹ Напрацювання працівників комунального закладу «Дім воїна»

⁴⁰ Про внесення змін у штатний розпис Комунального закладу «Дім воїна» Івано-Франківської міської ради. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/1036887/>

⁴¹ У Івано-Франківську створюють хаб для ветеранів, військових і їхніх сімей. URL: <https://mi100.info/2023/09/12/u-ivano-frankivsku-stvoryuyut-hab-dlya-veteraniv-vijskovyih-i-yihnih-simej/>

Створення Ветеранського Хабу – ефективний інструмент повернення та адаптації, адже має стати точкою входу, де всі послуги та можливості будуть в одному місці.

Створений з метою об'єднати громадські та благодійні організації, комунальні та державні установи, засоби масової інформації, соціально відповідальний бізнес для формування ветеранської політики на рівні міста, підвищення інклюзивності та толерантності в громаді, вирішення нагальних проблем ветеранів та їх сімей.

Завдяки роботі Хабу створюється мережа організацій, які взаємно підсилюють одна одну. Вони починають частіше спілкуватися між собою, обговорювати питання ветеранської політики та шукати спільні рішення проблемних питань у громаді.

З іншого боку, самі ветерани та члени їхніх сімей звертаються до простору для:

- спілкування між собою;
- отримання психологічної, психіатричної, юридичної допомоги, а також допомоги у працевлаштуванні;
- участі у заходах соціальної та психологічної реабілітації, культурних, освітніх, мистецьких заходах, групах самопомоги.

З початку функціонування Хабу тут проводять різноманітні заходи:

- регулярні зустрічі з громадськими організаціями щодо спільних зусиль для полегшення життя ветеранів;
- періодичні зустрічі з представниками місцевої влади щодо вирішення питань ветеранів;
- активні програми працевлаштування для ветеранів та їх сімей;
- зустрічі батьків загиблих захисників зі священником;
- тренінги для журналістів з правильного спілкування з людьми, які пережили травматичні події;
- танцювальні зустрічі для дружин захисників;

- психологічні заходи (зустрічі груп самопомоги, майстер–класи з корекції емоційного стану, тренінгові ігри, лекції, заняття з арт–терапії);
- дитячий навчальний табір для дітей, що втратили одного з батьків на війні;
- організація безоплатного перебування в приватних дитячих садочках дітей, які втратили одного з батьків на війні.

На даний момент Ветеранський Хаб об'єднує 14 організацій, спрямованих на допомогу ветеранам та їхнім сім'ям, включаючи центральні та місцеві органи влади.

Присутність ЗМІ у системі Хабу забезпечує поширення ідей інклюзивності, толерантності, соціальної адаптації та висвітлення тем ветеранської політики.

На даний момент Ветеранський Хаб існує завдяки волонтерській роботі невеликої команди (координатор Хабу, фахівець із комунікацій та психолог) та внеску благодійних і громадських організацій, які проводять тут різні заходи.

Джерела фінансування – Івано-Франківська міська рада та ZMIN Foundation. Проте цих коштів недостатньо для системної роботи простору з залученням великої кількості ветеранів, членів їхніх сімей та інших організацій, для системної роботи із ЗМІ для поширення ідей інклюзивного суспільства та покращення ветеранської політики у громаді, для активного залучення органів місцевого самоврядування до обговорення актуальних питань ветеранів, необхідне стале фінансування.

Найяскравішими прикладами успішної соціалізації Захисників у Ветеранському Хабі є кейси:

1. Ветеран Дмитро та об'єднання Івано–Франківської громади в “Дебатний клуб”.

У Першому добровольчому хірургічному шпиталі на лікуванні та реабілітації знаходився військовий Дмитро. Він командир відділення, родом з

територій, які наразі окуповані, з рідними немає зв'язку, після поранень психологічний стан був досить депресивним.

В розмові з психологом шпиталю згадав, що в студентські роки займався організацією дебатів у своєму ВНЗ. Ця ідея дуже його захопила. Працівники шпиталю розповіли про Ветеранський простір та запропонували спробувати організувати дебати у Ветеранському просторі. У Ветеранському просторі Дмитру надали підтримку, забезпечили приміщення та необхідні технічні засоби, розповсюджували у соцмережах інформацію про захід.

З липня 2024 щосуботи в Просторі відбуваються дебати, Дмитро організував спільноту, команду, його запросили відкрити філію Дебатного клубу в Університеті короля Данила, він надав керівника зі своєї команди. Періодично до дебатів додаються додаткові активності (наприклад, навчання проведенню публічних виступів).

2. Мама ветерана та ліки після поранення на 2 роки

До Ветеранського простору прийшла мати ветерана, учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни. Вони ВПО, знімають квартиру в Івано–Франківську.

Гуртовий Михайло Олексійович, 2003 р.н., у перші дні війни, у віці 18 років, сказав батькам, що йде в Територіальну оборону, а насправді поїхав на лінію фронту, та вже 30.03.2022 отримав вогнепальне осколкове поранення (відкрита ЧМТ та забій головного мозку важкого ступеню) в зоні виконання бойового завдання.

Михайло є студентом, отримує стипендію в університеті (майже всю відправляє на донати); інших виплат поки не отримує.

Наразі, після проведених оперативних втручань, реабілітації потребує тривалого прийому препарату Фінлепсин 400 ретард за призначенням невролога-епілептолога, враховуючи діагноз: Структурна епілепсія.

Враховуючи вартість препарату, тривалість його прийому та фінансове становище сім'ї, працівники Ветарнського простору написали представнику компанії “Teva”, описали ситуацію, надали документи Михайла та попросили

надати препарат на безоплатній основі в кількості 12 упаковок (вистачить на 2 роки лікування).

"Teva" надала цю кількість. Мама дуже вдячна, адже тепер вона спокійна за стан сина, навіть коли є фінансові труднощі. І наявні фінанси може витратити на задоволення базових потреб сина, а не тільки лікування.

3. Ветеран Ярема та визнання його вкладу в донорський рух

Коли працівниця Ветеранського Хабу познайомилась із ветераном Яремою Ілку та почула історію його поранення та тривалого лікування, була вражена складним шляхом, який він пройшов. Одного разу він подзвонив їй зі словами "Навіщо я лишився живим, якщо я тепер не потрібен?" Виявилось, що він пішов здавати кров як донор, а йому в Обласному центрі переливання крові відмовили, аргументувавши це тим, що особам з інвалідністю війни здавати кров заборонено.

Ярема до війни здав більше 12 (!) літрів крові та мріяв про посвідчення Почесний донор України.

Розуміючи масштаби врятованих ним життів, у Ветанському Хабі дуже хотіли, щоб він почув і відчув важливість того, що він зробив!

Для офіційного звання почесного донора (про яке він мріяв) йому не вистачило кілька донацій, і через отримані поранення в нього немає можливості здавати кров. Але невже справа в цифрах?

Працівники Хабу зв'язались із ГО "Донор.UA", описали ситуацію та разом організували захід для Яреми, на який запросили журналістів та всіх бажаючих поспілкуватись із ним. А представник Донор.UA нагородила його іменним павербанком, статуеткою "Почесний донор за версією Донор.UA" та грамотою.

Звісно, Ярема отримав не зовсім те, про що мріяв. Але визнання, спілкування, подарунки дали відчуття потрібності, власної цінності та усвідомлення того, що громада пишається його вкладом в рятування життів не тільки на фронті, а й тут, як донора.

Крім цього, представник Донор.УА пообіцяв подати проєкт, щоб на законодавчому рівні розглянути питання щодо можливості донорства особам з інвалідністю внаслідок війни після проведення додаткових обстежень або в залежності від діагнозу.

З моменту початку діяльності Ветеранського Хабу, за 7 місяців роботи проведено близько 100 різноманітних заходів (у тому числі індивідуально-психологічних консультацій), які відвідали близько 1100 людей⁴².

Серед них ветеранів – 85 (8% від загальної кількості), інші 1015 (92%) – члени їх родин, члени родин загиблих та зниклих безвісти Захисників, журналісти, представники громадських та благодійних організацій, працівники Івано-Франківської міської ради.

В Івано-Франківській територіальній громаді в Реєстрі надавачів та отримувачів соціальних послуг зареєстровано 12 установ та організацій, що є надавачами соціальної послуги соціальна адаптація, а саме: Івано-Франківський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)⁴³; комунальний заклад "Дім воїна" Івано-Франківської міської ради⁴⁴; Івано-Франківський міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями "Дивосвіт"(Центр "Дивосвіт")⁴⁵; Івано-Франківська обласна організація українського товариства глухих (Івано-Франківська Обласна Організація УТОГ)⁴⁶; Благодійна організація "Благодійний фонд "ЗАХІД ШАНС"⁴⁷; Івано-Франківський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді⁴⁸; Благодійна організація "Перший добровольчий хірургічний

⁴² Напрацювання працівників Ветеранського Хабу

⁴³ Івано-Франківський територіальний центр соціального обслуговування. URL: <https://www.facebook.com/tercentrsz/>

⁴⁴ Комунальний заклад «Дім воїна». URL: www.facebook.com/people/Дім-Воїна/61551213530878/

⁴⁵ Івано-Франківський міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями "Дивосвіт". URL: https://www.facebook.com/duvosvit.if/about/?ref=page_internal

⁴⁶ Івано-Франківська обласна організація УТОГ. URL: <https://utog.org/merezha/ivano-frankivska-oblast/ivano-frankivska-oblasna-organizaciia-utog>

⁴⁷ Благодійний фонд «Захід шанс». URL: <https://zahidshans.if.ua/>

⁴⁸ Івано-Франківський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді URL:<https://www.facebook.com/1532860016759204;>

шпиталь"⁴⁹; Благодійна організація "Благодійний фонд "Карітас–Івано–Франківськ УГКЦ" (БО "БФ "Карітас–Івано–Франківськ УГКЦ")⁵⁰; Соціально-реабілітаційний центр (дитяче містечко) "Світлиця Святої Макрини"; Благодійна організація "Благодійний фонд "Карітас Вознесіння Господнього"⁵¹; Громадська організація "Міжнародна антинаркотична асоціація – Івано–Франківськ"⁵²; Громадська організація "Нові крила"⁵³.

Таким чином, з початку повномасштабного вторгнення в Івано–Франківській громаді у структурі департаменту соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради було утворено управління у справах учасників бойових дій, сімей загиблих та внутрішньо переміщених осіб. Рішенням міської ради створено комунальний заклад «Дім воїна». Благодійною організацією «Перший добровольчий шпиталь» відкрито Ветеранський простір. До реєстру надавачів послуг внесено 12 організацій, що надають послугу соціальної адаптації. Працівники цих установ ведуть активну комунікацію з ветеранами та членами їх сімей, не залишаючи їх на одинці з проблемами, тримаючи на контролі кожну сім'ю. Невідкладно реагують на потреби, запити та прохання про допомогу. Наполеглива безперебійна робота цих установ дозволяє охопити увагою всіх Захисників/Захисниць України та членів їх сімей, допомогти їм звикнути до нових умов, стати частиною суспільства, забезпечуючи психологічну складову соціальної адаптації.

2.2 Стан реалізації державних програм в Івано–Франківській МТГ

Виконавчими органами місцевого самоврядування реалізується державна політика з питань соціального захисту населення на місцевому рівні.

⁴⁹ Перший Добровольчий Хірургічний Шпиталь. URL: <https://www.facebook.com/shpitalif/>

⁵⁰ Карітас Івано–Франківськ – благодійний фонд. URL: www.caritas.if.ua/uk/

⁵¹ Карітас в Україні – Благодійний фонд. URL: caritas.kyiv.ua/merezha-bf-caritas/

⁵² Міжнародна Антинаркотична Асоціація м. Івано–Франківськ. URL: <https://www.facebook.com/groups/845963409331799>

⁵³ Центр "Нові крила". URL: <https://www.facebook.com/novikryla/>

Відповідно до постанови КМУ від 18.04.2018 року № 280 «Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України»⁵⁴ при виконавчому комітеті Івано–Франківської міської ради рішенням виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради створена комісія щодо розгляду заяв внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України про виплату грошової компенсації⁵⁵.

В 2023 році проведено 23 засідання комісії, де розглянуто 126 заяв учасників бойових дій щодо надання грошової компенсації внутрішньо переміщеним особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України за належні для отримання жилі приміщення за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам⁵⁶.

Призначено компенсацію на загальну суму 256 млн. 451 тис. 564 грн.

Профінансовано грошову компенсацію 47 учасникам бойових дій на суму 99 млн.295 тис. 300 грн.

Придбали житло 15 учасників бойових дій внутрішньо переміщених осіб на суму 31 млн.306тис.298грн.

В 2024 році проведено 15 засідань комісії, де розглянуто 39 заяв учасників бойових дій щодо надання грошової компенсації внутрішньо переміщеним особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України за належні для отримання жилі приміщення за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

Призначено компенсацію на загальну суму 240 млн. 131 тис. 50 грн.

Профінансовано грошову компенсацію 39 учасникам бойових дій на суму 90 млн.294 тис. 314 грн.

---

⁵⁴ Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280-2018-%D0%BF#Text>

⁵⁵ Про затвердження складу комісії щодо розгляду заяв внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України про виплату грошової компенсації в новій редакції. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/852802/>.

⁵⁶ Звіт департаменту соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради за 2023 рік. URL: <https://www.mvk.if.ua/uploads/files/60221.pdf>

Придбали житло в 2024 році (з коштів профінансованих в 2023 році) 32 учасники бойових дій внутрішньо переміщені особи на суму 67 млн. 989 тис.359 грн. та 16 учасників бойових дій внутрішньо переміщених осіб (з коштів профінансованих в 2024 році) на суму 31 млн. 988 тис.831 грн⁵⁷.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 року № 719 (зі змінами) «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей» (зі змінами)⁵⁸ рішенням виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради створено комісію щодо розгляду заяв членів сімей загиблих учасників бойових дій, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції та осіб з інвалідністю про виплату грошової компенсації⁵⁹.

У 2023 році проведено 12 засідань комісії⁶⁰.

Призначено компенсацію за належні для отримання жилі приміщення 19 особам на загальну суму 34 млн. 972 тис. 498 грн.

Профінансовано компенсацію 4 сім'ям на суму 7 млн.556 тис. 314 грн.

Придбали житло 2 сім'ї членів сімей загиблих та 1 сім'я особи з інвалідністю на суму 5млн. 689тис. 534грн. 74коп

У 2024 році проведено 9 засідань комісії.

Призначено компенсацію за належні для отримання жилі приміщення 24 особам на загальну суму 46 млн. 327 тис. 712 грн.

Профінансовано в 2024 році компенсацію 4 сім'ям на суму 7 млн.556 тис. 314 грн.

Придбали житло 5 сімей осіб з інвалідністю та 1 член сім'ї загиблого на суму 11 млн. 553 тис. 790 грн. 54коп.

---

⁵⁷ Напрацювання працівників департаменту соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради
⁵⁸ Питання грошового забезпечення окремих категорій військовослужбовців та осіб начальницького складу. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/718-2016-%D0%BF#Text>

⁵⁹ Про затвердження складу комісії щодо розгляду заяв членів сімей осіб, які загинули (пропали безвісти), померли, та осіб з інвалідністю про призначення грошової компенсації. URL: <https://www.namvk.if.ua/prdt/541905/>.

⁶⁰ Звіт департаменту соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради за 2023 рік. URL: <https://www.mvk.if.ua/uploads/files/60221.pdf>

На виконання частини другої ст. 10–1 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»⁶¹ постановою КМУ від 23.09.2015 року №740 (зі змінами) затверджений «Порядок надання статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України»⁶².

На виконання даних норм у департаменті соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради наказом директора департаменту створено комісію з питань встановлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни, члена сім'ї загиблого та згідно Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та інших нормативно–правових актів.

У 2024 році проведено 23 засідання. Надано чи продовжено статус і видано 295 посвідчень, вкладок до посвідчень чи довідок (дітям) пільгових категорій осіб (в тому числі 41 особі з числа ВПО), а саме:

- 163 особам з інвалідністю внаслідок війни (в тому числі 21 ВПО);
- 132 (в тому числі 23 ВПО) членам сім'ї загиблого (померлого) Захисника/Захисниці України, ветерана війни.

Загалом з початку повномасштабного вторгнення комісією надано статус 622 членам сімей Захисників, що загинули після 24.02.2024 року (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1 – Інформація про кількість загиблих (померлих) військовослужбовців, починаючи з 24.02.2022, членам сімей яких встановлено статус та видано посвідчення (довідку)

Назва району/міста	Кількість загиблих (померлих) осіб, членам сімей яких встановлено статус та видано посвідчення (довідку)	Кількість членів сімей загиблих (померлих), яким встановлено статус члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни (Захисника чи Захисниці України)	
		видано посвідчення	видано довідку
м. Івано–Франківськ	301	481	141

⁶¹ Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551–12#Text>

⁶² Про затвердження Порядку надання статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/740–2015–%D0%BF#Text>

Видано 84 листи талонів на пільговий проїзд по Україні особам з інвалідністю внаслідок війни (в тому числі 14 з числа внутрішньо переміщених осіб).

Окрім того, надано допомогу в отриманні необхідних документів для надання пільг та компенсацій, зроблено 351 запит щодо встановлення статусу ветерана війни, надано відповідей та роз'яснень, в телефонному режимі надано 2040 консультацій.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 р. № 432 «Про затвердження Порядку та умов забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України»⁶³ у департаменті соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради на обліку перебуває 57 осіб з числа ветеранів війни, членів їх сімей та прирівняних до них осіб, що мають потребу в отриманні послуги професійної адаптації.

Потреба щодо обсягу коштів на отримання даними особами послуги із професійної адаптації станом на 16.07.2024 року становить 818349,00 грн.

На жаль, станом на 01.01.2024 року грошова субвенція відповідно до потреби не виділялась на Івано–Франківську територіальну громаду⁶⁴.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2024 р. № 881 «Деякі питання забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб»⁶⁵ згідно розпорядження Івано–Франківської обласної державної адміністрації від 07.11.2024 року №485 «Про розподіл субвенції з обласного бюджету іншим місцевим бюджетам»

---

⁶³ Про затвердження Порядку та умов забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/432-2017-%D0%BF#Text>

⁶⁴ Напрацювання працівників департаменту соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради

⁶⁵ Деякі питання забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/881-2024-%D0%BF#Text>

бюджету Івано–Франківської міської територіальної громади виділено 122 858,88 гривень на забезпечення інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя. Кошти спрямовуються на оплату праці з нарахуваннями фахівців із супроводу, які працевлаштовані в комунальні бюджетні установи (заклади). Дана сума розрахована на 2 штатні одиниці введені в штатний розпис комунального закладу «Дім воїна» на оплату праці за листопад, грудень 2024 року.

З аналізу стану реалізації державних програм можна зробити висновок про ефективність саме житлових програм та ефективну їх реалізацію на місцевому рівні. Високі показники виконання, адже з 165 учасників бойових дій з числа внутрішньо переміщених осіб, які подали заяви на отримання компенсації, 86 осіб станом на 11.11.2024 року отримали грошову компенсацію, що становить 52,12% від потребуючих. 63 особи уклали договори купівлі-продажу та уже придбали житло.

Кращої реалізації потребує програма забезпечення професійної адаптації, оскільки фінансування з державного бюджету на Івано–Франківську область саме на заходи з професійної адаптації станом 11.11.2024 року не надійшло. Ефективно впроваджується програма забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб.

2.3 Ініціативи Івано-Франківської МТГ на шляху соціальної адаптації Захисників/Захисниць України

Соціальна адаптація буває кількох видів, для класифікації яких використовуються певні ознаки. До них належить і економічна. Для цього процесу характерна висока складність. У ході нього індивіди та суб'єкти засвоюють нові соціально–економічні норми та принципи економічних відносин. Тут особливу важливість має «соціальний блок», у складі якого є процес адаптації до соціальної дійсності розмірів допомоги по безробіттю, рівню зарплати, пенсій, що існують у реальності. Важливо, щоб вони

відповідали як фізіологічним потребам людини, так і соціально–культурним. Повноцінна соціальна адаптація людини неможлива, якщо вона живе у злиднях і ледве зводить кінці з кінцями.

З метою виключення такого поняття як «злидні» для жителів громади, пришвидшення процесів соціальної адаптації Захисників/Захисниць, членів їх сімей, мешканців Івано–Франківської міської територіальної громади міським головою з 2022 року було запроваджено ряд соціальних ініціатив,⁶⁶ а саме: надання одноразових та щомісячних матеріальних допомог Захисникам, членам їх сімей, членам сімей загиблих, зниклих безвісти Захисників.

Також, згідно Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»⁶⁷ члени сімей загиблих Захисників, учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни мають право на пільги. Таке право дані категорії набувають після отримання статусу. З початку повномасштабного вторгнення отримання статусів займало від кількох місяців до року часу. Соціальні ініціативи, затверджені рішеннями виконавчого комітету передбачають матеріальну підтримку діючих Захисників, ветеранів війни до оформлення ними офіційних статусів на підставі первинних документів, а саме:

- довідки про отримане поранення (контузії, каліцтво);
- документів про безпосередню участь особи, яка захищала незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брала безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення

---

⁶⁶ Міські програми. URL: <https://depsoc.if.ua/city-programs/>

⁶⁷ Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>

зазначених заходів, і загинула (пропала безвісти) або померла внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, під час безпосередньої участі у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, у забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, довідка про безпосередню участь особи у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України;

- сповіщення про смерть військовослужбовця;
- свідоцтва про смерть, лікарського свідоцтва про смерть, повідомлення про загибель або копія документа про визнання особи зниклою безвісти;
- сповіщення про зникнення безвісти військовослужбовця.

У 2022 році пріоритетом для громади стала підтримка членів сімей загиблих Захисників. Адже, ці люди після втрати найрідніших не знали куди іти та що робити, як далі жити і чи потрібно жити взагалі.

Втративши годувальника сім'ї, найперше потребували матеріальної допомоги на найближчий період часу після втрати.

Були бачення у наданні допомоги мешканцям Івано–Франківської міської територіальної громади, чоловіки (дружини, батьки, діти) яких загинули (померли) внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних після 24.02.2022 року, зникли безвісти, беручи участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України. Допомога повинна надаватись особам, які на день загибелі (смерті), зникнення безвісти члена сім'ї зареєстровані в

населених пунктах Івано–Франківської міської територіальної громади, або якщо Захисники/Захисниці України на день смерті чи зникнення безвісти були зареєстровані в населених пунктах Івано–Франківської міської територіальної громади.

Також допомагами хотіли охопити осіб з інших регіонів України, які на день загибелі (смерті) чи зникнення безвісти члена сім'ї зареєстровані, як внутрішньо переміщені особи в населених пунктах Івано–Франківської міської територіальної громади або якщо Захисники/Захисниці України на день смерті чи зникнення безвісти були зареєстровані як внутрішньо переміщені особи в населених пунктах Івано–Франківської міської територіальної громади.

Для реалізації таких ідей приймаються рішення міської ради та виконавчого комітету. Щороку рішення приймаються в новій редакції з урахуванням нюансів, які виникають у процесі роботи.

Так, згідно рішення виконавчого комітету Івано–Франківської міської ради від 19.01.2024р. № 59 «Про затвердження Порядку виплати одноразових матеріальних допомог членам сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти Захисників/Захисниць України» (зі змінами)⁶⁸ надається одноразова матеріальна допомога в розмірі 100 тис. грн. в разі загибелі, смерті, зникнення безвісти Захисника/Захисниці України (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2 – Виплата одноразової матеріальної допомоги в розмірі 100 тис. грн.

Рік	Кількість членів сімей загиблих	Кількість членів сімей зниклих безвісти	Кількість членів сімей померлих військовослужбовців	Сума, тис. грн
2022	91	13	–	9 300,0
2023	208	63	–	20 833,3
2024	121	67	13	15 183,33

⁶⁸ Про затвердження Порядку виплати одноразових матеріальних допомог членам сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти Захисників/Захисниць України. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/955376/>

Разом	420	143	13	45 316,63
-------	-----	-----	----	-----------

Згідно рішення виконавчого комітету Івано–Франківської міської ради від 19.01.2024 року №58 «Про затвердження Порядку надання щомісячних матеріальних допомог членам сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти учасників АТО/ООС, Захисників/Захисниць України» (зі змінами)⁶⁹ виплачується допомога в розмірі прожиткового мінімуму (3028 грн.) для працездатних осіб 688 членам сімей, а саме:

- 62 членам сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС;
- 498 членам сімей загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України;
- 108 членам сімей зниклих безвісти Захисників/Захисниць України;
- 1 члену сім'ї зниклого безвісти учасника АТО/ООС;
- 19 членам сімей померлих військовослужбовців.

Рішенням виконавчого комітету від 23.06.2023 року № 800⁷⁰ затверджено Порядок надання одноразової матеріальної допомоги (часткового фінансування) членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, які загинули/померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних після 23.02.2022 року, беручи участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, для виготовлення та встановлення надмогильного пам'ятника (таблиця 2.3).

⁶⁹ Про затвердження Порядку надання щомісячних матеріальних допомог членам сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти учасників АТО/ООС, Захисників/Захисниць України. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/955385/>

⁷⁰ Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги (часткового фінансування) членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, які загинули/померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних після 23.02.2022 року, беручи участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, для виготовлення та встановлення надмогильного пам'ятника. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/878289/>

Таблиця 2.3 – Виплата допомоги (часткового фінансування) для виготовлення та встановлення надмогильного пам'ятника

Рік	Кількість членів сімей	Сума, тис. грн
2023	72	4 210
2024	102	6 150
Разом	174	10 360

Матеріальні допомоги виплачуються дружині/чоловіку на сім'ю з неповнолітніми дітьми до 18 років; опікуну, піклувальнику малолітніх та неповнолітніх дітей до 18 років, народжених в попередніх або цивільних шлюбах; повнолітнім дітям, народженим в попередніх або цивільних шлюбах, які не мали і не мають своїх сімей; батькам; особам, які були опікунами (піклувальниками) загиблого (померлого) або того, хто пропав безвісти до досягнення Захисником/Захисницею України 18-річного віку.

У 2023 році в Івано-Франківській територіальній громаді активно розроблялися та впроваджувалися ідеї щодо підтримки Захисників, які брали безпосередню участь в бойових діях.

Рішенням міської ради від 28.07.2023р. №135–37⁷¹ затверджено Програму підтримки осіб, які беруть безпосередню участь у бойових діях (забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони України, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації проти України).

Згідно даного рішення виплачується допомога Захисникам на забезпечення спорядженням та технічними засобами (таблиця 2.4).

⁷¹ Про затвердження Програми підтримки осіб, які беруть безпосередню участь у бойових діях (забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони України відсічі і стримування збройної агресії російської федерації проти України). URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/889876/>

Таблиця 2.4 – Виплата допомоги на забезпечення спорядженням та технічними засобами

Рік	Кількість військовослужбовців	Сума, тис. грн
2023 (20 тис.грн)	3276	65 520,0
2024 (20–50 тис. грн.)	4570	142 980,0
Разом	7846	208 500,0

«Почув від своїх побратимів і в інтернеті також прочитав, що є така програма, що місто дає 20 тисяч на амуніцію. От вчора розпочалася в мене відпустка, найперше приїхав написати заяву, щоби докупити і амуніцію, запчастини треба докупити і таке подібне. Дуже потрібні ці кошти, дуже хороша програма. Свій вклад ця сума обов’язково принесе. Одна–дві особи, якщо вони з однієї громади, в одному взводі, і, відповідно, вже не 20, а 40 тисяч, і набагато більше стає», – військовослужбовець 10 ОГШБр «Едельвейс» Василь Олексюк⁷².

Розроблено та затверджено рішення виконавчого комітету міської ради від 02.02.2024 року №155⁷³ Порядок надання одноразової матеріальної допомоги особам, які отримали поранення (контузію, каліцтво) під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією російської федерації проти України (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5 – Виплата допомоги на забезпечення спорядженням та технічними засобами

Рік	Кількість військовослужбовців	Сума, тис. грн
2023	159	5 045
2024	461	22 060
Разом	620	27 105

⁷² 20 тисяч гривень на спорядження військовим. URL: <https://www.oper-info.if.ua/posts/410>

⁷³ Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги особам, які отримали поранення (контузію, каліцтво) під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією російської федерації проти України. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/961186/>.

Пільги на житлово–комунальні послуги передбачені з державного бюджету учасникам бойових дій.

Під час повномасштабного вторгнення спостерігається проблеми з отриманням статусу учасника бойових дій. Це пов'язано з проблемами отримання довідки про участь у бойових діях у своїй військовій частині. Її можуть не видавати або через погану організацію процесів, або через маніпуляції командира (наприклад, його особисте негативне ставлення до військовослужбовця). Також дуже часто комісія зі встановлення статусу не надає відповідь на заяву протягом передбачених 30 днів. Обидва випадки — це порушення прав військовослужбовця.

Приймається рішення виконавчого від 19.01.2024р. № 57 «Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги особам, які беруть безпосередню участь у бойових діях (забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони України, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації проти України) на оплату житлово–комунальних послуг»⁷⁴ (таблиця 2.6).

Таблиця 2.6 – Виплата допомоги на забезпечення спорядженням та технічними засобами

Рік	Кількість військовослужбовців	Сума, тис. грн
2023 (3 тис.грн.)	1133	3 399,3
2024 (5 тис.грн.)	329	1 569,0
Разом	1462	4 968,0

Враховуючи звернення осіб, які з 24.02.2022 року беруть (брали) участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської

⁷⁴ Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги особам, які беруть безпосередню участь у бойових діях (забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони України, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації проти України) на оплату житлово–комунальних послуг. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/955392/>

федерації проти України, виникла потреба у прийнятті рішення для надання одноразової матеріальної допомоги для відновлення та реабілітації Захисникам/Захисницям України, мешканцям Івано–Франківської міської територіальної громади.

28.12.2023 року прийнято рішення №1733 «Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги Захисникам і Захисницям України для відновлення та реабілітації»⁷⁵.

Протягом дії рішення вдалося охопити допомогою 1184 Захисники.

Без уваги не залишилися і діти військовослужбовців. Згідно рішення Івано–Франківської міської ради від 19.01.2024р. №56⁷⁶ з нагоди дня народження дітей до 18 років, батьки яких призвані на військову службу або беруть участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, батьки яких загинули, захищаючи Батьківщину, або вважаються зниклими безвісти надається одноразова матеріальна допомога (табл.2.7).

Таблиця 2.7 – Виплата допомоги з нагоди дня народження дітей до 18 років

Рік	Кількість членів сімей, які звернулися за допомогою	Кількість дітей	Сума, тис. грн
2022	774	949	475,5
2023	1256	1556	1 255,0
2024	878	1021	954,0
Разом	2908	3526	2 685,0

Щорічно з нагоди Дня знань міським головою вручаються сертифікати на придбання шкільного приладдя учням 1–9 класів з числа сімей учасників

⁷⁵ Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги Захисникам/Захисницям України для відновлення та реабілітації. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/947194/>

⁷⁶ Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги з нагоди дня народження дітей, батьки яких призвані на військову службу або беруть участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та членам сімей Захисників/Захисниць України, учасників АТО/ООС, які загинули (зникли безвісти, померли). URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/955496/>

АТО/ООС, Захисників/Захисниць України, батьки яких є особами з інвалідністю внаслідок війни або багатодітними. У 2024 році після офіційного вручення сертифікатів діти разом з батьками мали нагоду переглянути мультфільм в кінотеатрі «Люм'єр». Згідно рішення виконавчого комітету Івано–Франківської міської ради від 23.08.2024 року №1011 «Про вручення сертифікатів на придбання шкільного приладдя»⁷⁷ з нагоди Дня знань вручено сертифікати 339 учням 1–9 класів загальною вартістю 291 тис. 500 грн.

В місті Івано–Франківську ще у 2014 році розпорядженням міського голови від 04.09.2014 року №330–р⁷⁸ створено Координаційний комітет допомоги учасникам АТО/ООС, які постраждали під час бойових дій, та членам їх сімей. Координаційний комітет забезпечує в межах наявних можливостей надання одноразової матеріальної допомоги, оперативне розв'язання проблем, з якими звертаються учасники АТО/ООС (в т.ч. бійці–добровольці АТО/ООС), Захисники/Захисниці України чи члени їх сімей, поранені учасники в зоні проведення АТО/ООС (в т.ч. бійці–добровольці АТО/ООС) чи члени їх сімей, а також члени сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС (в т.ч. бійців–добровольців АТО/ООС), Захисників/Захисниць України, що потребують особливої уваги чи перебувають в складних життєвих обставинах.

У 2024 році проведено вісім засідань Координаційного комітету, на яких розглянуто 901 звернення та погоджено надання одноразової матеріальної допомоги учасникам АТО/ООС, Захисникам України та особам, які отримали поранення під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, членам сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, Захисникам України на загальну суму 30 млн. 765 тис. 500 грн.

---

⁷⁷ Про вручення сертифікатів на придбання шкільного приладдя. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/1032299/>

⁷⁸ Про створення координаційного комітету допомоги учасникам АТО. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/13523/>

З нагоди відзначення Дня Незалежності України допомогою охоплено 1124 Захисників, Захисниць України, які брали (беруть) участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави, та отримали поранення (контузію, каліцтво); 32 учасників АТО/ООС та військовослужбовці, резервісти, добровольці, які отримали поранення під час проведення антитерористичної операції в східних областях України, постраждали на Майдані під час Революції Гідності; 446 осіб з інвалідністю внаслідок війни з числа Захисників, Захисниць України, учасників АТО/ООС, Революції Гідності, які брали (беруть) участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави.

З нагоди святкування в місті Покрови Пресвятої Богородиці, річниці створення Української Повстанської Армії, Дня Українського козацтва та Дня захисника України надано одноразові матеріальні допомоги⁷⁹:

– 1179 Захисникам, Захисницям України, які брали (беруть) участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави, та отримали поранення (контузію, каліцтво) на суму 1 179 тис. грн.;

– 32 учасникам АТО/ООС та військовослужбовцям, резервістам, добровольцям, які отримали поранення під час проведення антитерористичної операції в східних областях України, постраждали на Майдані під час Революції Гідності на суму 32 тис.грн.;

– 446 особам з інвалідністю внаслідок війни з числа Захисників, Захисниць України, учасників АТО/ООС, Революції Гідності, які брали (беруть) участь у заходах , необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави на суму 892 тис. грн.

– 708 членам сімей загиблих та зниклих безвісти Захисників/Захисниць України на суму 681 тис. грн.⁸⁰

---

⁷⁹ Про надання одноразових матеріальних допомог. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/1042414/>

⁸⁰ Про надання одноразової матеріальної допомоги. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/1042432/>.

Членам сімей загиблих та зниклих безвісти Захисників/Захисниць України допомога надавалась відповідно до звернень голів Громадських організацій «Івано–Франківська міська спілка сімей і родин загиблих, померлих захисників України в зоні АТО», «Івано–Франківська міська спілка дружин та дітей воїнів загиблих в АТО», «Родина загиблих Захисників і Захисниць Івано–Франківська».

Списки осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників АТО/ООС та Захисників/Захисниць, які отримали поранення, для надання допомоги формувались працівниками департаменту соціальної політики без особистих звернень осіб. Захисники висловлювали подяку за те, що їх пам'ятають, про них не забули. До департаменту не надійшло жодного звернення про те, що когось із Захисників чи осіб з інвалідністю не включили в списки.

Департаментом ведеться постійна співпраця з громадськими організаціями. В Івано–Франківській територіальній громаді передбачено кошти для надання фінансової підтримки громадським організаціям осіб з інвалідністю та ветеранів. Надано фінансову підтримку 12 громадським організаціям осіб з інвалідністю та їх головам на здійснення статутної діяльності в сумі 5 млн. 142 тис. 880 грн.

У департаменті соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради Розпорядженням міського голови від 23.05.2016 року №324-р⁸¹ запроваджено роботу «Єдиного вікна» з надання пільг з оплати за житлово-комунальні послуги учасникам АТО/ООС та членам їх сімей.

Згідно положення про порядок звільнення деяких категорій осіб від сплати за житлово-комунальні послуги на 2023–2025 роки (затвердженого рішенням Івано-Франківської міської ради від 20.10.2023р. № 69–38) пільги нараховано 5162 особам (табл.2.8).

---

⁸¹ Про створення центру «Єдине вікно» щодо надання пільг з оплати за житлово-комунальні послуги учасникам АТО та членам їх сімей. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/38738/>

Таблиця 2.8 – Нарахування пільг на оплату житлово–комунальних послуг

Категорії осіб	% знижк и	Кількість одержувачі в пільги	Сума пільги
Учасники АТО/ООС та члени їх сімей	100	90	1 млн 131 тис. 240 грн
Члени сімей загиблих в АТО/ООС, члени сімей загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України	50	553	2 млн. 992 тис. 725 грн
Учасники бойових дій АТО/ООС та члени їх сімей	25	2449	8 млн 681 тис. 297 грн
Учасники бойових дій – Захисники/ Захисниці України та члени їх сімей	25	1969	3 млн.989 тис.490 грн
Члени сімей зниклих безвісти Захисників/Захисниць України	100	78	12 тис.424 грн
Члени сімей померлих військовослужбовців, які проходили військову службу	100	23	12 тис.912 грн
Разом		5162	16820 тис.90 грн.

З метою забезпечення пільгових категорій населення, зокрема ветеранів війни, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції, військовослужбовців, учасників українсько-російської війни та членів їх сімей Управлінням охорони здоров'я розроблено програму «Здоров'я мешканців Івано-Франківської міської територіальної громади на 2024-2026 роки»⁸², яка діє в закладах охорони здоров'я Івано-Франківської міської ради.

Згідно даних наведених у листі Управління охорони здоров'я до департаменту соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради станом на 01.08.2024 року під спостереженням сімейних лікарів в закладах охорони здоров'я перебуває 1634 учасники бойових дій, з яких 978 учасників антитерористичної операції. З них отримали безоплатне стаціонарне лікування 60 учасників бойових дій, з яких 38 учасників

⁸² Про затвердження Програми «Здоров'я мешканців Івано-Франківської міської територіальної громади на 2024-2026 роки». URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/944818/>

антитерористичної операції, санаторно-курортно оздоровлено 1 учасника бойових дій, проліковано в денних стаціонарах 11 учасників бойових дій, з яких 3 учасники антитерористичної операції, стаціонари вдома проведено 6 учасникам бойових дій, 62% отримали амбулаторне лікування.

На обліку перебуває 232 осіб з інвалідністю внаслідок війни, в тому числі 99 з числа осіб, які набули інвалідність під час антитерористичної операції. Отримали стаціонарне лікування 38 осіб з інвалідністю внаслідок війни, з них 34 з числа осіб, які набули інвалідність під час антитерористичної операції. Санаторно-курортно оздоровлено 1 особа з інвалідністю внаслідок війни. В денних стаціонарах проліковано 11 осіб та 6 осіб отримало лікування в стаціонарах вдома. Амбулаторну реабілітацію у відділенні відновного лікування проведено 17 військовим та 5 особам з інвалідністю внаслідок війни. 81% з облікованих отримали амбулаторне лікування.

Під спостереженням знаходиться 191 учасник війни, з них безоплатне стаціонарне лікування отримало 11 осіб, в денних стаціонарах проліковано 2 учасника війни та 4 в стаціонарах вдома. Таким чином, 78% отримали амбулаторне лікування.

Кількість осіб, прирівняних за пільгами, в тому числі члени сімей загиблих в антитерористичної операції, що перебувають під спостереженням становить 250 осіб. Оздоровлено в стаціонарних умовах 14 осіб, в тому числі члени сімей загиблих в антитерористичній операції.

Під спостереженням перебувають 244 дорослі особи та 106 дітей із числа членів родин загиблих та 10 дорослих і 1 дитина із числа членів родин військових, які пропали безвісті, з них амбулаторну медичну допомогу отримали 186 дорослих осіб та 100 дітей. На стаціонарне лікування скеровано 8 дорослих осіб, 1 дитина оздоровлена санаторно-курортно, 20 дітей отримали психологічну та 4 дітей фізичну реабілітацію.

50 особам пільгових категорій систематично виписуються електронні рецепти відповідно до Урядової програми реімбурсації лікарських засобів «Доступні ліки»⁸³.

За кошти місцевого бюджету відповідно до Національного переліку лікарських засобів згідно Постанови КМУ 1303 від 17.08.1998 року зі змінами «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань»⁸⁴ за 6 місяців 2024 року виписано 114 рецептів для 35 осіб з числа учасників бойових дій, ветеранів війни на суму 43344,79 грн.

За програмою Здоров'я мешканців Івано-Франківської міської територіальної громади на 2024-2026 роки «Медичний супровід мешканців Івано-Франківської міської територіальної громади з важкими хронічними захворюваннями»⁸⁵ в частині забезпечення дороговартісної лабораторної та інструментальної діагностики військовим, учасникам війни, антитерористичної операції, бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни, членам родин загиблих, здійснено фінансування комунальним некомерційним підприємством «Центральна міська клінічна лікарня Івано-Франківської міської ради» на суму 140,0 тис. грн, та в комунальному некомерційному підприємстві «Міська клінічна лікарня №1 Івано-Франківської міської ради» на суму 128,0 тис.грн.

В комунальному некомерційному підприємстві «Міська клінічна лікарня №1 Івано-Франківської міської ради» пільговим категоріям населення надано наступну медичну допомогу:

- зубопротезування та надання ургентної та планової лікувально-діагностичної стоматологічної допомоги дорослому населенню окремих

---

⁸³ Корисна інформація щодо урядової програми реімбурсації “Доступні ліки”. URL: Корисна інформація щодо урядової програми реімбурсації “Доступні ліки” :Держлікслужба

⁸⁴ Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1303-98-%D0%BF#Text>

⁸⁵ Про затвердження Програми «Здоров'я мешканців Івано-Франківської міської територіальної громади на 2024-2026 роки». URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/944818/>.

пільгових категорій на суму 153,1 тис. грн., а саме: зубопротезування – 30 особам, з них: особам з інвалідністю внаслідок війни – 9 особам, членам родин загиблих – 2 особам, учасникам бойових дій – 16 особам, ветеранам війни – 3 особам; проліковано – 422 особи, з них: 266 учасників бойових дій, 86 осіб з інвалідністю внаслідок війни, члени родини загиблих – 27 осіб, ветерани війни – 42 особи, військово-службовці – 1 особа, на загальну суму 32680,0 грн.;

- лікування та ортодонтична корекція росту зубів дітей окремих пільгових категорій на суму 97,2 тис. грн.: лікування – 607 осіб, з них: учасників бойових дій – 430, діти родин загиблих - 15, ветеранів війни - 6, ортодонція -192 осіб, з них: учасників бойових дій – 118, діти родин загиблих – 6, ветерани війни – 6.;

- лікування та ортодонтична корекція росту зубів проведено 21 дитині загиблих учасників війни на суму 17030,00 грн.;

- імплантація зубів членам родин загиблих – 1 особі на суму 11500,00 грн.⁸⁶

Отже, в Івано–Франківській територіальній громаді всі Захисники/Захисниці України та члени їх сімей, жителі громади, мають можливість отримати економічну незалежність, що сприяє їхній ефективній соціальній адаптації. На високому рівні забезпечені медичними послугами. Крім того, якісна робота працівників над ініціативами, що не передбачають подання заяв, це прояв турботи, вияв поваги, пам'ять про кожного Захисника та Захисницю, це цінувати їхній Героїзм. Що підтримує, мотивує, надихає наших Захисників та членів їхніх сімей.

Відповідно до укладених меморандумів комунальним закладом «Дім воїна» з установами та організаціями (додаток Б) для Захисників та членів їх сімей в Івано-Франківській територіальній громаді проводиться ефективна робота щодо фізичної реабілітації в індивідуальному порядку, психологічне консультування психологами комунального закладу «Дім Воїна»,

⁸⁶ Напрацювання працівників управління охорони здоров'я Івано-Франківської міської ради

індивідуальні консультування з питань профорієнтації, працевлаштування, розвитку власного бізнесу, найму працівників; проведено відновлювальні заходи із реабілітації та реадаптації ветеранів, які повертаються до цивільного життя; проводиться робота щодо направлення отримувачів послуг комунального закладу «Дім воїна» для надання юридичних консультацій.

РОЗДІЛ 3.

НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ РОДИН У ІВАНО–ФРАНКІВСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

Аналізуючи роботу інституцій соціальної адаптації, стан реалізації державних програм, впроваджені ініціативи, можна виділити основні напрями покращення соціальної адаптації Захисників та членів їх сімей, а саме:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України;
- проведення ветеранських форумів,
- підтримка ветеранського бізнесу;
- збільшення соціальної підтримки: розроблення нових програм, запровадження нових соціальних ініціатив;
- посилення інформаційної кампанії.

1. Відповідно до пункту 12¹ Положення про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 1994 р. № 302, особам, які мають право на отримання кількох посвідчень відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", видається лише одне посвідчення за їх вибором.

Під час вручення нового посвідчення, видане раніше, вилучається для подальшого зберігання органом, який прийняв рішення про встановлення іншого статусу та видачу нового посвідчення⁸⁷.

---

⁸⁷ Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-94-%D0%BF#Text>

На цьому етапі виникають проблеми у разі встановлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни Захиснику, якому раніше було встановлено статус учасника бойових дій та видано відповідне посвідчення. Оскільки всі Захисники з великим обуренням сприймають інформацію про те, що необхідно здати посвідчення учасника бойових дій. Даний факт значно збільшує соціальну напругу серед Захисників. Адже, зараз процес отримання статусу учасника бойових дій та відповідного посвідчення є довготривалим та нелегким. Пройшовши тернистий шлях отримання посвідчення учасника бойових дій, наші Захисники, перебуваючи на передовій, на жаль, зазнають травм, контузій та каліцтв. Після всього пережитого працівник органу, що встановлює статус особи з інвалідністю внаслідок війни, що не є органом військового спрямування, що не має відношення до військової служби, а відповідно не є авторитетним для Захисника, повідомляє про необхідність здачі посвідчення учасника бойових дій. Така ситуація провокує конфлікти, негативно впливає на психологічне здоров'я Захисників, знижує якість надання даної адміністративної послуги, створює негативне враження Захисника від відвідування органу виконавчої влади та негативне ставлення до працівників державних структур в майбутньому.

Для Захисників посвідчення учасника бойових дій є дуже важливим з психологічної точки зору. Захисники відмовляються здавати попередньо отримане посвідчення. Комісією з питань встановлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни, члена сім'ї загиблого департаменту соціальної політики все частіше фіксуються випадки надання довідок Захисниками про втрату посвідчення учасника бойових дій.

Одним із напрямів покращення соціальної адаптації Захисників України та членів їхніх родин є внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України №302⁸⁸ з метою врегулювання даного питання. Необхідність внесення таких змін неодноразово обговорювалась на

---

⁸⁸ Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-94-%D0%BF#Text>

ветеранських форумах за участю представників Міністерства у справах ветеранів.

2. Наступний напрям покращення соціальної адаптації Захисників України – постійна організація та проведення регіональних та Всеукраїнських ветеранських форумів.

2024 року вже відбулися регіональні форуми “Ветерани — шлях додому” у чотирьох областях України – на Волині, Тернопільщині⁸⁹, Житомирщині та Івано-Франківщині.

За словами народного депутата, заступника голови Комітету ВР з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Тараса Тарасенка, очікується, що в Україні буде близько 5 млн ветеранів, членів їхніх сімей і сімей загиблих, зниклих безвісти та осіб, які перебувають у полоні. Відтак формується нова суспільна група, до співіснування з якою слід підготуватися кожній громаді на місцях.

Основні цілі форумів «Ветеран — шлях додому»: побудувати діалог між представниками влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями та ветеранами, членами їхніх сімей (сімей загиблих та зниклих безвісти); обмінятися позитивним досвідом у сфері забезпечення фізичної реабілітації, психологічного відновлення, розвитку ветеранського спорту, соціальної адаптації, економічної реінтеграції та освіти з метою подальшого масштабування; виявити потреби та проблеми як на рівні громад, так і на рівні держави, які заважають (унеможлиблюють) ефективне забезпечення потреб ветеранів та захист їхніх прав; об’єднати зусилля для напрацювання якісних правил і впровадити їх на регіональному та загальнонаціональному рівнях⁹⁰.

11 і 12 жовтня 2024 року регіональний форум “Ветерани — шлях додому” відбувся в Івано-Франківську. Відбулися панельні дискусії, які

---

⁸⁹ Запрошуємо до перегляду Форуму "Ветерани – шлях додому: спроможності громад у захисті прав та задоволенні потреб ветеранів". URL: https://komspip.rada.gov.ua/news/main_news/77024.html.

⁹⁰ 6 листопада, 15:30 – брифінг на тему: «Ветеран – шлях додому». URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3923319-slahi-formuvanna-veteranskoi-politiki.html>

торкнулися різних тем і напрямів у відношенні до ветеранів та їх сімей. Зокрема йшлося про життя ветеранів після звільнення, різноманітні програми підтримки, реабілітаційні заходи, психологічні допомоги, але найголовніше – вміння соціалізуватися і реалізуватися у цивільному житті.

У перший день перед учасниками виступив і директор Департаменту соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради Василь Семанюк.

Керівник ДСП наголосив, що в структурі департаменту утворено управління у справах УБД, сімей загиблих та внутрішньо переміщених осіб. Тобто, є спеціальне управління, яке допомагає нашим бійцям.

“Підкреслю, що у громаді, починаючи з 2014 року, діють Програми соціального захисту населення, зокрема для військових і їх сімей. Програми поширюються не тільки на мешканців Івано–Франківської територіальної громади, а й на вимушено переміщених осіб, які зареєстровані у нас”, – розповів Василь Семанюк.

Крім того, на заході виступив очільник Дому Воїна – Микола Крошний. Останній розповів про роботу підрозділу, а також життя після звільнення⁹¹.

Під час виступу керівника Благодійної організації "Перший Добровольчий хірургічний шпиталь", що є засновником Ветеранського Хабу, Станіслава Онищука, заступником голови Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів запропоновано Станіславу Онищуку подати свої напрацювання та бачення щодо адаптації, соціалізації, реабілітації ветеранів.

Форуми – це платформи для пошуку ідей та можливостей покращення процесів соціальної адаптації із залученням до цього процесу самих Захисників.

---

⁹¹ Потреби військових – пріоритет: директор ДСП виступив на ветеранському форумі. URL: <https://depsoc.if.ua/news/potreby-vijskovykh-priorytet-dyrektor-dsp-vystupyv-na-veteranskomu-forumi/>

26–28 листопада 2024 року у м. Львів відбудеться Міжнародний Форум «Ветерани – шлях додому». Формат заходу: гібридний (офлайн – у м.Львів, онлайн – на платформі ZOOM)⁹².

Мета форуму: побудувати платформу взаємодії між ветеранами, членами їх сімей, членами сімей загиблих, зниклих безвісті, полонених та громадами, Кабінетом Міністрів України, Верховною Радою України та міжнародними партнерами.

Під час форуму планується робота в групах з різних питань ветеранської політики, в т.ч.:

- інформаційна підтримка і соціальна адаптація;
- права родин загиблих, зниклих безвісті і полонених.

Ветеранським Хабом розпочато роботу над організацією Всеукраїнського форуму у місті Івано–Франківськ на тему «Про що мовчать військові. Які уроки має засвоїти суспільство та які рішення в сфері ментального здоров'я має прийняти». Проведення форуму заплановано на 23 січня 2025 року.

3. Дуже важливо підтримувати прагнення ветеранів створення свого бізнесу. 15.11.2024 року у Ветеранському Хабі на Курбаса, 6 відбувся захід з учасниками бойових дій, які після повернення додому започаткували чи планують власну справу, присвячений побудові ветеранського бізнесу "Історії успіху: принципи та шлях ветеранського бізнесу в Україні».

Тільки власник бізнесу може найкраще розповісти, як власну справу зробити успішною.

Під час зустрічі свої історії розказали 4 українських ветерани, які після повернення з війни зуміли пройти соціальну адаптацію завдяки власному підприємництву.

Іван Артюшков заснував ресторан "Курултай". Олександр Ткачук із дружиною створює неймовірні вишиванки та займається виробництвом

---

⁹² Міжнародний форум «Ветерани - шлях додому» (м. Львів). URL: https://komspip.rada.gov.ua/preview/round_table/77242.html

дронів. Володимир Косолапов взявся за виробництво меблів. Андрій Глеза разом із дружиною створили власний бренд – “Арт-нація”⁹³.

Історія ветеранського бізнесу у кожного з них своя, але захисники радо поділилися досвідом та порадами з побратимами, які на початку підприємницького шляху.

Після зустрічі працівники простору дійшли висновку, що Ветерани, які успішно пройшли соціальну адаптацію завдяки праці над власною справою можуть заохочувати та мотивувати інших Захисників. А отже, подібні зустрічі в у Ветеранському просторі потрібно проводити частіше, долучаючись до розвитку ветеранського бізнесу. Зокрема вирішено проводити безкоштовні консультації з бізнес питань: фінансовий маркетинг, управління. Бізнес це не лише про кошти, але й про терапію, як ефективний метод ресоціалізації й адаптації після фронту.

Актуально організовувати такі події, адже тут ветерани можуть обмінюватись досвідом, корисними контактами, а ще фахівці знайомлять з грантами для учасників бойових дій та кейсами співпраці.

4. На місцевому рівні одним із напрямів покращення соціальної адаптації є збільшення соціальної підтримки Захисникам/Захисницям, зокрема надання допомоги на ремонт житла, співфінансування на купівлю житла, часткова сплата відсотків за кредит.

Рішенням сесії міської ради внесено зміни до Програми соціальної підтримки окремих категорій громадян в Івано–Франківській міській територіальній громаді на 2023-2025 роки⁹⁴ про одноразову матеріальну допомогу (часткове відшкодування першого внеску) на придбання житла за програмою «еОселя» деяким категоріям осіб з числа Захисників/Захисниць України

---

⁹³ Бізнес терапія. URL: https://www.instagram.com/p/DCUF3tsoZfP/?img_index=1

⁹⁴ Про внесення змін до рішення Івано-Франківської міської ради від 22.12.2022р. № 222-32 «Про затвердження Програми соціальної підтримки окремих категорій громадян в Івано-Франківській міській територіальній громаді на 2023-2025 роки». URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/1013408/>

Станом на 11.11.2024 року департаментом соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради підготовлено проект рішення про Порядок відшкодування часткової вартості першого внеску на придбання житла для військових за Програмою «Є–оселя».

На запит родин зниклих безвісти Захисників департаментом соціальної політики та виконавчим комітетом Івано–Франківської міської ради ведеться робота щодо надання можливості членам зниклих безвісти безкоштовного проїзду в комунальному транспорті громади.

5. Поширення інформації про заходи та можливості для Захисників/Захисниць, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти Героїв здійснюється на:

- офіційному сайті департаменту соціальної політики виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради Головна сторінка – Департамент соціальної політики виконкому Івано–Франківської міської ради за посиланням <https://depsoc.if.ua/news/> ;

- в соціальних мережах на офіційних сторінках: Facebook <https://www.facebook.com/DSPIF/>; Instagram <https://instagram.com/departament.soc.pol.if?igshid=OGQ5ZDc2ODk2ZA==>

- у відповідних групах за допомогою застосунку «Viber».

- корпоративних сторінках КЗ «Дім воїна» в соціальних мережах:

- Facebook (www.facebook.com/people/Дім-Воїна/61551213530878/);

- Instagram (www.instagram.com/dim.voina);

- Telegram канал (https://t.me/dim_voina):

- на офіційному сайті виконавчого комітету Івано–Франківської міської ради <https://www.mvk.if.ua/pidtrato> ;

- Telegram канал (https://t.me/frankivsk_war);

- офіційній сторінці міського голови у Facebook <https://www.facebook.com/ruslan.martsinkiv/> .

- засобами масової інформації: теле– та радіофіри.

Попри все, як показало анкетування⁹⁵, 1,18% опитаних членів сімей загиблих, зниклих безвісти не знали про свої права. При детальному аналізі анкет, виявлено, що опитувані – жителі сіл. Так, потрібно посилити інформаційну роботу в селах, що входять до складу Івано-Франківської територіальної громади (18 сіл), залучивши старост до активного інформування. Одну і ту саму діючу інформацію, повторювати з певною періодичністю, адже кожен день ветеранська спільнота поповнюється новими членами.

---

⁹⁵ Напрацювання працівників департаменту соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради

ВИСНОВКИ

Вивчення соціологічних досліджень особливостей соціальної адаптації, нормативно–правового аспекту забезпечення соціальної адаптації, аналіз роботи ключових інститутів, стану реалізації державних програм, вивчення соціальних ініціатив міської територіальної громади, а також пошук напрямів покращення соціальної адаптації підтверджують, що вихідну методологію обрано правильно, поставлені завдання виконано, мету магістерської роботи досягнуто.

Результати проведеного дослідження дали змогу сформулювати такі висновки:

1. Виокремлено три основні проведені в Україні важливі соціологічні дослідження соціальної адаптації Захисників/Захисниць та членів їхніх родин: «Вплив мілітарної ідентичності ветеранів АТО/ООС на їхню соціальну адаптацію», «Соціальна реінтеграція ветеранів в Україні з акцентом на інклюзивність ветеранів як вразливої категорії населення і роль, яку ветеранські організації можуть відігравати у забезпеченні інклюзивності», «Шлях ветеранів та ветеранок».

Проведення соціологічних досліджень є важливою та потрібною роботою, що дає можливість зібрати дані про потреби ветеранів, військовослужбовців, членів їх сімей, з практичного боку описати сучасний стан суспільства, ветеранських спільнот, дослідити відносини в суспільстві. Аналіз зібраної інформації дозволяє приймати ефективні управлінські рішення.

2. Проаналізовано нормативно–правову базу, що регламентує забезпечення соціальної адаптації Захисників.

На державному рівні визначено поняття соціальної адаптації як базової соціальної послуги відповідно до Закону України “Про соціальні послуги”, основні складові, розроблено механізм її забезпечення. На рівні Івано-Франківської міської територіальної громади прийнято ряд програм, положень та порядків, що є доповненнями до гарантованого державою соціального захисту та виконання яких має на меті сприяння соціальній адаптації учасників АТО/ООС, Захисників і Захисниць України, які брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією російської федерації проти України, членів сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, мешканців громади, створення сприятливих умов для розвитку громадських організацій ветеранів. До нормативно-правових актів постійно вносяться зміни та розробляються нові, як реакція на потреби ветеранів та зміни в суспільстві.

3. Вивчено роботу інституцій соціальної адаптації Захисників, проаналізовано анкетні дані членів сімей загиблих, зниклих безвісти Захисників.

З початку повномасштабного вторгнення в Івано-Франківській громаді у структурі департаменту соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради було утворено управління у справах учасників бойових дій, сімей загиблих та внутрішньо переміщених осіб. Рішенням міської ради створено комунальний заклад «Дім воїна». Благодійною організацією «Перший добровольчий шпиталь» відкрито Ветеранський простір. До реєстру надавачів послуг внесено 12 організацій, що надають послугу соціальної адаптації. Працівники цих установ ведуть активну комунікацію з ветеранами та членами їх сімей, не залишаючи їх на одинці з проблемами, тримаючи на контролі кожну сім’ю Невідкладно реагують на потреби, запити та прохання про допомогу. Наполеглива безперебійна робота цих установ дозволяє охопити увагою всіх Захисників/Захисниць України та членів їх

сімей, допомогти їм звикнути до нових умов, стати частиною суспільства, забезпечуючи психологічну складову соціальної адаптації.

Після 24.02.2024 року анкетування погодилися пройти 254 члени сімей загиблих, зниклих безвісти Захисників. Важливо було знати чи особи поінформовані про свої права гарантовані державою. Серед опитаних лише 3 осіб не знали про пільги, які надаються згідно чинного законодавства (державний/міський бюджети), що складає 1,18% від опитаних. Результати проведеного анкетування враховувалися при розробленні ідей соціальних ініціатив з метою швидшої адаптації членів сімей Захисників.

4. Ознайомилися зі станом реалізації державних програм в Івано–Франківській міській територіальній громаді.

З аналізу стану реалізації державних програм можна зробити висновок про ефективність саме житлових програм та ефективну їх реалізацію на місцевому рівні. Високі показники виконання, адже з 165 учасників бойових дій з числа внутрішньо переміщених осіб, які подали заяви на отримання компенсації, 86 осіб станом на 11.11.2024 року отримали грошову компенсацію, що становить 52,12% від потребуючих. 63 особи уклали договори купівлі-продажу та уже придбали житло. Кращої реалізації потребує програма забезпечення професійної адаптації, оскільки фінансування з державного бюджету на Івано–Франківську область саме на заходи з професійної адаптації станом 11.11.2024 року не надійшло. Ефективно впроваджується програма забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб.

5. Вивчено соціальні ініціативи, запроваджені в Івано-Франківській територіальній громаді.

В Івано-Франківській територіальній громаді всі Захисники/Захисниці України та члени їх сімей, жителі громади, мають можливість отримати економічну незалежність, що сприяє їхній ефективній соціальній адаптації. На високому рівні забезпечені медичними послугами. Крім того, якісна робота працівників над ініціативами, що не передбачають подання заяв, це

прояв турботи, вияв поваги, пам'ять про кожного Захисника та Захисницю, це цінувати їхній Героїзм. Що підтримує, мотивує, надихає наших Захисників та членів їхніх сімей.

Відповідно до укладених меморандумів комунальним закладом «Дім воїна» з установами та організаціями (додаток Б) для Захисників та членів їх сімей в Івано-Франківській територіальній громаді проводиться ефективна робота щодо фізичної реабілітації в індивідуальному порядку, психологічне консультування психологами комунального закладу «Дім Воїна», індивідуальні консультування з питань профорієнтації, працевлаштування, розвитку власного бізнесу, найму працівників; проведено відновлювальні заходи із реабілітації та реадптації ветеранів, які повертаються до цивільного життя; проводиться робота щодо направлення отримувачів послуг КЗ «Дім воїна» для надання юридичних консультацій.

б. Сформовано напрями покращення соціальної адаптації Захисників, а саме:

- внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України;
- проведення ветеранських форумів,
- підтримка ветеранського бізнесу;
- збільшення соціальної підтримки: розроблення нових програм, запровадження нових соціальних ініціатив;
- посилення інформаційної кампанії.

На мою думку, тільки посилена робота, безперервний рух одночасно всіма напрямками, дасть нам Перемогу та високорозвинене суспільство у майбутньому. Безперервно та активно адаптуючи суспільство до військовослужбовців, ветеранів, ветеранських спільнот, їх потреб, бажань та вимог, ми значно спростимо та полегшимо процес соціальної адаптації Захисників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 20 тисяч гривень на спорядження військовим. URL: <https://www.oper-info.if.ua/posts/410>
2. 6 листопада, 15:30 – брифінг на тему: «Ветеран – шлях додому». URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3923319-slahi-formuvanna-veteranskoj-politiki.html>
3. Артеменко, А., Батаєва, К. Мілітарна ідентичність та соціальна адаптація ветеранів АТО/ООС: монографія. URL: https://www.researchgate.net/publication/357092040_MILITARNA_IDENTICNIST_TA_SOCIALNA_ADAPTACIA_VETERANIV_ATOOOS
4. Бізнес терапія. URL: https://www.instagram.com/p/DCUF3tsoZfP/?img_index=1
5. Благодійний фонд «Захід шанс». URL: <https://zahidshans.if.ua/>
6. Деякі питання забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/881-2024-%D0%BF#Text>
7. Деякі питання забезпечення інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/881-2024-%D0%BF/ed20240802#Text>
8. Дослідження про досвід війни і повернення до цивільного життя «Шлях ветеранів та ветеранок». URL: <https://veteranhub.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/doslidzhennia-shliakh-veteraniv-ta-veteranok.pdf>
9. Запрошуємо до перегляду Форуму "Ветерани – шлях додому: спроможності громад у захисті прав та задоволенні потреб ветеранів". URL: https://komspip.rada.gov.ua/news/main_news/77024.html

10. Звіт департаменту соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради за 2023 рік. URL: <https://www.mvk.if.ua/uploads/files/60221.pdf>
11. Івано-Франківська обласна організація УТОГ. URL: <https://utog.org/merezha/ivano-frankivska-oblast/ivano-frankivska-oblasna-organizaciia-utog>
12. Івано-Франківський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді URL: <https://www.facebook.com/1532860016759204>;
13. Івано-Франківський міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями "Дивосвіт". URL: https://www.facebook.com/duvosvit.if/about/?ref=page_internal)
14. Івано-Франківський територіальний центр соціального обслуговування. URL: <https://www.facebook.com/tercentrsz/>
15. Карітас в Україні – Благодійний фонд. URL: caritas.kyiv.ua/merezha-bf-caritas/
16. Карітас Івано-Франківськ – благодійний фонд. URL: www.caritas.if.ua/uk/
17. Комунальний заклад «Дім воїна». URL: www.facebook.com/people/Дім-Воїна/61551213530878/
18. Корисна інформація щодо урядової програми реімбурсації "Доступні ліки". URL: Корисна інформація щодо урядової програми реімбурсації "Доступні ліки" :Держлікслужба
19. Лист Департаменту цифрового розвитку та трансформації Міністерства у справах ветеранів України від 25.10.2024 року №12104/0/1-24/01-037
20. Медведенко Леся. Шлях ветеранів і ветеранок (Veteran Hub, IREX, Програма Реінтеграції Ветеранів, 2023) // Армія inform від 28 вересня 2023. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/09/28/veteran-hub-prezentuvav-doslidzhennya-shlyah-veteraniv-i-veteranok/>

21. Метт Кінселла, Волкан Арас, Мухаммед Хамза Каттан. Соціальна реінтеграція ветеранів в Україні з акцентом на інклюзивність ветеранів як вразливої категорії населення і роль, яку ветеранські організації можуть відігравати у забезпеченні інклюзивності: підсумковий аналітичний звіт Міжнародної організації з міграції (МОМ) ООН. 2024. 44 с. URL: https://ukraine.iom.int/sites/g/files/tmzbd11861/files/documents/2024-01/veterans-social_reintegration_ukr.pdf.
22. Міжнародна Антинаркотична Асоціація м. Івано-Франківськ. URL: <https://www.facebook.com/groups/845963409331799>
23. Міжнародний форум «Ветерани - шлях додому» (м. Львів). URL: https://komspir.rada.gov.ua/preview/rounr_table/77242.html
24. Міський голова Івано-Франківська зустрівся з родинами загиблих захисників. URL: <https://www.golosinfo.com.ua/miskyj-golova-ivano-frankivska-zustrivsvya-z-rodynamy-zagyblyh-zahysnykiv/>
25. Міські програми. URL: <https://depsoc.if.ua/city-programs/>
26. Напрацювання працівників Ветеранського Хабу
27. Напрацювання працівників департаменту соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради
28. Напрацювання працівників комунального закладу «Дім воїна»
29. Напрацювання працівників управління охорони здоров'я Івано-Франківської міської ради
30. Офіційний веб сайт телерадіокомпанія «Вежа». URL: <https://www.vezha.org/nezvychajni-geroyi-mykola-dzydza-video/>
31. Перший Добровольчий Хірургічний Шпиталь. URL: <https://www.facebook.com/shpitalif/>
32. Питання грошового забезпечення окремих категорій військовослужбовців та осіб начальницького складу. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/718-2016-%D0%BF#Text>

33. Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280-2018-%D0%BF#Text>

34. Положення Про департамент соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради. URL: https://www.mvk.if.ua/uploads/files/polog_45.pdf

35. Польські благодійники привезли допомогу родинами захисників з Франківської громади. URL: <https://mi100.info/2023/03/12/polski-blagodijnyku-pryvezly-dopomogu-rodynamy-zahysnykiv-z-frankivskoyi-gromady-foto/>

36. Потреби військових – пріоритет: директор ДСП виступив на ветеранському форумі. URL: <https://depsoc.if.ua/news/potreby-vijskovykh-priorytet-dyrektor-dsp-vystupyv-na-veteranskomu-forumi/>

37. Про внесення змін до рішення Івано-Франківської міської ради від 22.12.2022р. № 222-32 «Про затвердження Програми соціальної підтримки окремих категорій громадян в Івано-Франківській міській територіальній громаді на 2023-2025 роки». URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/1013408/>

38. Про внесення змін у штатний розпис Комунального закладу «Дім воїна» Івано-Франківської міської ради. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/1036887/>

39. Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1303-98-%D0%BF#Text>

40. Про вручення сертифікатів на придбання шкільного приладдя. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/1032299/>

41. Про довгострокову Програму фінансування мобілізаційно – оборонної роботи Івано-Франківської міської ради та підтримки Збройних Сил України, Національної гвардії України, правоохоронних органів, інших,

утворених відповідно до законодавства збройних формувань на 2024–2028 роки URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/944203/>

42. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги соціальної адаптації ветеранів війни та членів їхніх сімей та внесення зміни до Класифікатора соціальних послуг. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0828–24#Text>

43. Про затвердження Положення про порядок звільнення учасників бойових дій АТО/ООС, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) під час участі в АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, учасників АТО/ООС та членів їх сімей – мешканців Івано–Франківської міської територіальної громади від сплати за житлово–комунальні послуги на 2023 – 2025 роки. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/816815/>

44. Про затвердження Порядку виплати одноразових матеріальних допомог членам сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти Захисників/Захисниць України. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/955376/>

45. Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги (часткового фінансування) членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, які загинули/померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних після 23.02.2022 року, беручи участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, для виготовлення та встановлення надмогильного пам'ятника. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/878289/>

46. Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги особам, які отримали поранення (контузю, каліцтво) під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з

військовою агресією російської федерації проти України. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/961186/>.

47. Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги особам, які беруть безпосередню участь у бойових діях (забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони України, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації проти України) на оплату житлово–комунальних послуг. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/955392/>

48. Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги Захисникам/Захисницям України для відновлення та реабілітації. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/947194/>

49. Про затвердження Порядку надання одноразової матеріальної допомоги з нагоди дня народження дітей, батьки яких призвані на військову службу або беруть участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та членам сімей Захисників/Захисниць України, учасників АТО/ООС, які загинули (зникли безвісти, померли). URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/955496/>

50. Про затвердження Порядку надання пільг на проїзд у залізничному транспорті приміського сполучення окремим категоріям громадян – мешканцям міста Івано–Франківської міської територіальної громади на 2021–2025 роки. URL: <http://www.namvk.if.ua/dt/522572/>

51. Про затвердження Порядку надання статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/740-2015-%D0%BF#Text>

52. Про затвердження Порядку надання щомісячних матеріальних допомог членам сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти учасників АТО/ООС, Захисників/Захисниць України. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/955385/>

53. Про затвердження Порядку та умов забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України. URL: [Про затвердження Порядку та умов... | від 21.06.2017 № 432](#)

54. Про затвердження Програми «Здоров'я мешканців Івано-Франківської міської територіальної громади на 2024-2026 роки». URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/944818/>.

55. Про затвердження Програми заходів національного спротиву Івано-Франківської міської територіальної громади та підтримки добровольчих формувань територіальної громади на 2023 рік. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/814774/>

56. Про затвердження Програми заходів національного спротиву Івано-Франківської міської територіальної громади на 2024 рік. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/944208/>

57. Про затвердження Програми підтримки осіб, які беруть безпосередню участь у бойових діях. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/944420/>

58. Про затвердження Програми підтримки осіб, які беруть безпосередню участь у бойових діях (забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони України відсічі і стримування збройної агресії російської федерації проти України). URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/889876/>

59. Про затвердження Програми соціальної підтримки окремих категорій громадян в Івано-Франківській міській територіальній громаді на 2023–2025 роки. URL: <http://www.namvk.if.ua/dt/816821/>

60. Про затвердження Програми фінансування видатків на компенсаційні виплати за пільговий проїзд електро- та автотранспортом на маршрутах загального користування в Івано-Франківській міській

територіальній громаді на 2021–2025 роки. URL: <http://www.namvk.if.ua/dt/522593/>

61. Про затвердження складу комісії щодо розгляду заяв внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України про виплату грошової компенсації в новій редакції. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/852802/>.

62. Про затвердження складу комісії щодо розгляду заяв членів сімей осіб, які загинули (пропали безвісти), померли, та осіб з інвалідністю про призначення грошової компенсації. URL: <https://www.namvk.if.ua/prdt/541905/>.

63. Про Міську програму соціального захисту членів сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України на 2023–2025 роки. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/816838/>

64. Про надання одноразової матеріальної допомоги. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/1042432/>.

65. Про надання одноразових матеріальних допомог. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/1042414/>

66. Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-94-%D0%BF#Text>

67. Про соціальні послуги. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

68. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>

69. Про створення комунального закладу «Дім воїна» Івано–Франківської міської ради. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/875397/>

70. Про створення координаційного комітету допомоги учасникам АТО. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/13523/>

71. Про створення центру «Єдине вікно» щодо надання пільг з оплати за житлово–комунальні послуги учасникам АТО та членам їх сімей. URL: <https://www.namvk.if.ua/dt/38738/>

72. Програма реінтеграції ветеранів IREX. URL: <https://veteran-reintegration.in.ua/>

73. Реінтеграція ветеранів в Україні. національне опитування. URL: <https://ukraine.iom.int/uk/resources/reintehratsiya-veteraniv-v-ukrayini-natsionalne-opytuvannya>.

74. Соціальна адаптація: поняття, приклади, види, цілі, етапи. URL: <https://d1m.com.ua/socialna-adaptaciya-ponyattya-prikladi-vidi-cili-etapi/>

75. У Івано-Франківську відбулася перша зустріч з родинами зниклих безвісти захисників. URL: <https://www.golosinfo.com.ua/u-ivano-frankivsku-vidbulasya-persha-zustrich-z-rodynamy-znyklyh-bezvisty-zahysnykiv/>

76. У Івано-Франківську створюють хаб для ветеранів, військових і їхніх сімей. URL: <https://mi100.info/2023/09/12/u-ivano-frankivsku-stvoryuyut-hab-dlya-veteraniv-vijskovykh-i-yihnih-simej/>

77. Уряд ухвалив постанову, що дає старт запровадженню фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-ukhvalyv-postanovu-shcho-daie-start-zaprovadzhenniu-fakhivtsiv-iz-suprovodu-veteraniv-viiny-ta-demobilizovanykh-osib>

78. Центр "Нові крила". URL: <https://www.facebook.com/novikryla/>

79. Шлях ветеранів і ветеранок — шлях воїнів. URL: https://veteranhub.com.ua/projects/shliakh-veteraniv-i-veteranok-shliakh-voiniv/?gad_source=1.

80. Clair Foundation. URL: <https://www.clairfoundation.org/about-us/>.

ДОДАТКИ

Додаток А

АНКЕТА

членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України та осіб, зниклих безвісти за особливих обставин (які отримали/отримають відповідний статус)

1. Прізвище, ім'я, по батькові, дата народження опитуваного члена сім'ї, ступінь спорідненості

2. Адреса проживання

3. Адреса реєстрації

4. Контактні телефони

5. Місце роботи

6. Прізвище, ім'я, по батькові загиблого ветерана війни, Захисника/Захисниці України, особи, зниклої безвісти за особливих обставин

7. Відомості про близьких родичів та членів сімей осіб, які отримали/отримають відповідний статус

7.1. Діти загиблого(померлого):

ПІБ	Рік народження	Школа, університет, ін.	Гуртки	Додаткова інформація

7.2. Батьки загиблого(померлого):

ПІБ	Рік народження	Статус (пенсіонер, працездатна особа, особа з інвалідністю)	Адреса проживання	Контактний телефон

8. Соціальна підтримка:

№	Питання	Зміст відомостей

з/п			
		Так	Ні
1	Чи знаєте Ви про пільги, які надаються згідно чинного законодавства? (державний/міський бюджети)		
2	Чи є у Вас потреба у використанні пільг, а саме:		
	звільнення від сплати за житлово–комунальні послуги (державний/міський бюджети)		
	забезпечення стаціонарної медичної допомоги		
	пільгове зубопротезування		
	послуги з психологічної реабілітації		
	санаторно–курортне лікування		
	забезпечення іншими засобами реабілітації		
	потреба в забезпеченні жилою площею (наявність у власності нерухомого майна)		
	отримання земельної ділянки (присадибна ділянка, будівництво індивідуальних гаражів, індивідуальне садівництво)		
	оздоровлення дітей до 18 років, батьки яких загинули/померли		
	забезпечення місцем в ДНЗ, ін. навчальних закладах (вказавши назву закладу)		
3	Чи є у Вас потреба в працевлаштуванні?		

9. **Інші потреби (вказати)**

Дата _____

Підпис _____

Підписом цього документу, даю згоду на обробку персональних даних, відповідно до Закону України «Про

захист персональних даних», з метою ведення бази персональних даних, підготовки відповідно до вимог законодавства статистичної, адміністративної та іншої інформації.

Додаток Б

Таблиця Б.1 – Проведена робота у межах укладених КЗ «Дім воїна» меморандумів

№ з/п	Найменування фізичної/юридичної особи з якою укладений меморандум	Послуги/заходи, які надаються/проводяться в рамках укладеного меморандуму	Категорія осіб, що охоплюються	Кількість охопленіх осіб	Дата підписання меморандуму
	Громадська організація «Нові крила»	1) Щосереді заняття з кундаліні–йоги для ветеранів та членів їх сімей. Для ефективної комунікацій учасників/учасниць занять створена група в застосунку Telegram.	для ветеранів, військових та членів їх сімей	55	05.09. 2023
		2) Проводиться ефективна робота щодо фізичної реабілітації в індивідуальному порядку для отримувачів послуг КЗ «Дім воїна». Реабілітації безпосередньо здійснюється керівником ГО «Нові крила» Ігорем Дільним, фізичним терапевтом. Також відбувається психологічне консультування психологами КЗ «Дім Воїна» військових та ветеранів, членів їх сімей, які проходять реабілітацію в центрі реабілітації для учасників бойових дій «Нові крила»	для військовослужбовців, ветеранів та членів їх сімей	17	
		3) Проведено інформаційний тренінг з профорієнтації ветеранів та знайомства з грантовими платформами підтримки ветеранського бізнесу	для військовослужбовців та ветеранів	21	
		4) Спільно з ГО «Нові крила» проведено 2 творчих майстер–класи.	Для військовослужбовців та ветеранів	16	
		5) Спільно з ГО «Нові крила» організовано та реалізовано відновлювальний еко–ретрит «Сплав по Дністру»	Для військовослужбовців та ветеранів	20	
		6) До Дня Героїв проведено зустріч з ветеранами «Перегляд фільму. Спільна вечерея. Розмови на кухні»	Для військовослужбовців та ветеранів	8	

	Івано–Франківський обласний центр зайнятості (Івано–Франківська філія)	<p>1) Індивідуальне консультування з питань профорієнтації, працевлаштування, розвитку власного бізнесу, найму працівників</p> <p>2) Проведено 2 інформаційних тренінги з профорієнтації ветеранів та знайомства з грантовими платформами підтримки ветеранського бізнесу</p> <p>3) Проведено семінар «Діалог. Запити та їх вирішення на шляху ветерана»</p>	<p>Для ветеранів та членів їх сімей</p> <p>Для ветеранів та військовослужбовців</p> <p>Для ветеранів та військовослужбовців</p>	<p>12</p> <p>42</p> <p>21</p>	<p>12.09.2023</p>
	Приватне підприємство «АРОЛ ПЛЮС»	Індивідуальне консультування з питань протезування, догляду за куксою, оформлення документації, необхідної для безкоштовного протезування	Для ветеранів та військовослужбовців	8	13.09.2023
	Челепіс Ірина Михайлівна (Кінно–спортивний клуб Wesendorf)	Проведено 3 групові заняття з іповенції	Для ветеранів/військових, дітей Захисників та дітей загиблих, зниклих безвісти Захисників	24	11.10.2023
	Пілецька Любов Іванівна (Заклад медичної практики «Медікум Плюс»)	<p>1) Безкоштовна перевірка слуху (аудиометрії)</p> <p>2) Безкоштовне отримання слухового апарату</p>	<p>Для ветеранів та військовослужбовців</p>	<p>4</p> <p>4</p>	<p>12.10.2023</p>
	Підприємство об'єднання громадян «Варяги» (Спортивно–стрілецький комплекс СВД Легіон)	<p>1) Проведено відновлювальні заходи із реабілітації та реадаптації ветеранів, які повертаються до цивільного життя на території Спортивно–стрілецького комплексу СВД Легіон (риболовля, тир, спілкування, відпочинок).</p> <p>2) При потребі – надання в безоплатне користування автобусу для отримувачів послуг КЗ «Дім воїна».</p>	<p>Для ветеранів та військовослужбовців</p> <p>Для ветеранів та військовослужбовців</p>	<p>35</p> <p>35</p>	<p>26.10.2023</p>
	Медичний центр приватного підприємства «Група БРАСС»	<p>1) Проведено 2 творчо–відновлювальних майстер–класи</p> <p>2) Заняття з боулінгу</p> <p>Виїзний захід (спортивно–стрілецький тир, риболовля, відпочинок, спілкування)</p>	Для ветеранів та військових, які проходять лікування в Першому хірургічному добровольчому шпиталі	18	28.11.2023

			«Брасс»		
Громадська організація «Спрямована дія»	Співпраця та консультування з приводу участі у локальних, національних та міжнародних грантових проєктах, залучати кошти та інвестиції на проєктні потреби та операційну діяльність закладу.		Для працівників КЗ «Дім воїна»	4	28.11.2023
Благодійна організація «Благодійний фонд «Карітас–Івано–Франківськ УГКЦ»	1) Співпраця та консультування з приводу участі у локальних, національних та міжнародних грантових проєктах, залучати кошти та інвестиції на проєктні потреби та операційну діяльність закладу. 2) Організація тренінгу та майстер–класу 3) Сприяли працевлаштуванню дружини військовослужбовця у Благодійну організацію «Благодійний фонд «Карітас–Івано–Франківськ УГКЦ»		Для працівників КЗ Дім воїна» Для членів сімей військовослужбовців та ветеранів Для дружини військовослужбовця	4 15 1	13.12.2023
Громадська організація «ЗАХИСТ–Є»	Проводиться робота щодо направлення отримувачів послуг КЗ «Дім воїна» для надання юридичних консультацій		для військовослужбовців, ветеранів, членів їх сімей та членів сімей загиблих Героїв	2	17.01.2024
Департамент освіти та науки Івано–Франківської міської ради	1) Надано консультації щодо пільг для дітей військовослужбовців та ветеранів у навчальних загальноосвітніх навчальних закладах, зокрема щодо безкоштовного харчування; 2) Проведено семінар спільно із Департаментом освіти та науки Івано–Франківської міської ради для соціальних педагогів та психологів ліцеїв щодо особистого досвіду комунікацій та спілкування з військовослужбовцями та ветеранами.		для військовослужбовців та ветеранів для соціальних педагогів та психологів ліцеїв	54 25	01.02.2024
Івано–Франківський національний технічний університет нафти і газу	У рамках співпраці з Івано–Франківським національним технічним університетом нафти і газу було досягнуто важливих домовленостей, спрямованих на підтримку військовослужбовців та ветеранів. Завдяки цій співпраці: 1) Військовослужбовцям та ветеранам надано можливість безкоштовного доступу до басейну університету. Це сприятиме їх фізичному відновленню, покращенню		для військовослужбовців та ветеранів	55	07.02.2024

	<p>здоров'я та загального самопочуття, що є важливим елементом реабілітації та підтримки після бойових дій.</p> <p>2. Університет надає у користування приміщення для проведення соціальних та психологічних заходів, спрямованих на адаптацію військовослужбовців до мирного життя. Ці заходи включатимуть психологічні тренінги, групові консультації, освітні програми та інші форми підтримки, що допоможуть ветеранам і військовослужбовцям справлятися з викликами, які вони зустрічають після повернення з зони бойових дій.</p> <p>Зараз триває пошук фінансування для проведення косметичного ремонту приміщення, щоб створити комфортні умови для учасників програм реабілітації та адаптації. Також планується розширення спектру заходів, які сприятимуть як фізичному, так і психологічному відновленню військовослужбовців та ветеранів, зокрема культурних, спортивних і навчальних ініціатив.</p> <p>3. Безкоштовне професійне навчання для військовослужбовців та ветеранів за такими напрямками:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. (7212) Електрогазоварник 2. (7215) Стропальник 3. (7231) Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 4. (7233) Слюсар з механоскладальних робіт 5. (7233) Слюсар з обслуговування бурових 6. (7241) Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування 7. (8113) Помічник бурильника експлуатаційного та розвідувального буріння свердловин на нафту й газ 8. (8113) Оператор з добування нафти й газу 9. (8113) Моторист бурової установки 10. (8211) Верстатник широкого профілю 11. (8211) Оператор верстатів з програмним керуванням 12. (8232) Зварник пластмас 13. (4190) Спостерігач за забрудненням природного середовища 14. (4221) Агент з організації туризму <p>Крім того, ІФНТУНГ пропонує розробку та впровадження сертифікованих курсів підвищення кваліфікації відповідно до наявних навчальних програм та спеціальностей, таких як бакалаврські та</p>	<p>для військовослужбовців та ветеранів</p> <p>для військовослужбовців та ветеранів</p>	<p>2</p>	
--	--	---	----------	--

		магістерські програми. Це дає можливість військовослужбовцям та ветеранам отримати актуальні знання та навички для успішної інтеграції в цивільне життя або продовження професійної кар'єри.			
Благодійна організація «Благодійний фонд «Захист та відновлення країни»	1) Спільно організували ІТ курси для 2 груп по напрямку SEO (пошукова оптимізація сайтів). 2) По закінченню курсів, було працевлаштовано деяких студентів.	для військовослужбовців, ветеранів, членів їх сімей та членів сімей загиблих Героїв для військовослужбовців, ветеранів, членів їх сімей та членів сімей загиблих Героїв	40 3	13.03.2024	
Управління соціального захисту населення Рубіжанської міської військової адміністрації Северодонецького району Луганської області	1) Направлення до нашого закладу військовослужбовців, ветеранів, членів їх сімей та членів сімей загиблих Героїв, які зареєстровані у Івано–Франківській МТГ, як внутрішньо–переміщені особи 2) Обмін досвідом з питань, що стосуються полону	для військовослужбовців, ветеранів, членів їх сімей та членів сімей загиблих Героїв	2	14.03.2024	
Громадська організація «Об'єднання дружин захисників України» Дружина Воїна»	1)Тренінг «Домедична допомога в умовах війни» 2)Психологічний тренінг «Щоразу інший. Що робити з напруженням у стосунках в сім'ї та як готувати дітей до цього» 3)Проведено 3 творчих майстер–класи 4)Проведено майстер–клас з портретної фотографії 5) Заняття з боулінгу. 6)Щотижневі заняття з йога–практики Майндфулнес та Кундаліні йога.	Для дружин військовослужбовців та ветеранів	15 13 30 8 41 22	05.04.2024	
Івано–Франківське	Співпраця та консультування з приводу участі у локальних, національних та	для працівників	4	15.05.2024	

обласне об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка	міжнародних грантових проектах, залучати кошти та інвестиції на проєктні потреби та операційну діяльність закладу.	КЗ «Дім воїна»		
Кушина Андрій Володимирович (Спортивний клуб «Animal Fight»)	Організовано безкоштовну секцію з боксу	для дітей військовослужбовців та ветеранів	5	22.05. 2024
Комунальне некомерційне підприємство міська клінічна лікарня №1 Івано–Франківської міської ради	Забезпечення якісного зубного протезування та лікування зубів	для військовослужбовців та ветеранів	2	06.08. 2024
Підприємство «Лікувально – діагностичний центр «Клініка святого Луки» Івано–Франківського Архієпархіального управління УГКЦ	Програми підтримки (з частковою оплатою від іноземних спонсорів) у сфері надання медичних послуг, а саме: консультації спеціалістів, лабораторна діагностика, операції з госпіталізацією в стаціонарі.	члени сімей загиблих Героїв	1	27.08. 2024
Адамович Михайло Михайлович	1) Співпраця та консультування з приводу участі у грантових проектах для ветеранів. 2)Прокат електромобілів для отримувачів послуг КЗ «Дім воїна» за зниженою вартістю.	для військовослужбовців та ветеранів для військовослужбовців та ветеранів	2 1	28.08. 2024
Громадська організація «Волонтерський центр фільтр»	Захід для Захисників і їх сімей – безкоштовний чотириденний відпочинок в Карпатах, який організовувався з метою відпочинку та психологічної реабілітації	для військовослужбовців, ветеранів та членів їх	8	29.08. 2024

			сімей		
	Івано– Франківське регіональне відділення Всеукраїнсь кої асоціації органів місцевого самоврядува ння «Асоціація міст України»	Проведено спільний захід – презентація КЗ «Дім воїна» для працівників органів місцевого самоврядування територіальних громад Івано–Франківської області, який мав на меті ознайомити учасників із діяльністю закладу та обговорити важливі аспекти підтримки військовослужбовців, ветеранів та членів їх сімей	для працівників органів місцевого самоврядуван ня територіальни х громад Івано– Франківської області	25	10.09. 2024